

**Verslag van de
OPENBARE BESLUITRONDE POLITIEKE AVOND
van de
gemeenteraad van Nijmegen
d.d. 18 januari 2017**

Aanwezig zijn:

de leden: dhr. B.K. van Berkel, dhr. P.H.J. Boekhorst, mw. R.M.G. Brouwer, dhr. M.T. Buck, mw. C.M.H. Daemen, dhr. J.V.J. van Deurzen, mw. I.M. van Dijk, dhr. P.A. Eigenhuijsen, dhr. T.F.A. van Elferen, dhr. B.G. Friesen, mw. W. Grutters, dhr. R. El Hafi, dhr. Hillen, dhr. J.W.H. van Hoof, dhr. P. Huliselan, dhr. M.J.I. Hulskorte, dhr. M. van Hunnik, dhr. R.A.A. Jetten, dhr. R.A.P. Klein Hemmink, mw. M.F. Kossen, dhr. P. van Megen, mw. P.J. Molenaar, dhr. C. van Norel, dhr. P.R. Oomen, mw. A.B. Ranshuijsen, dhr. J.F. Reinhoudt, mw. J.M. Rotink, dhr. P. Sanders, mw. G.M.M. Schellekens, dhr. A. Selman, dhr. S. Vat, dhr. N.P. Vergunst, mw. G. Visser, mw. E.M. Westerveld, dhr. Y. Wieken en dhr. R.S. Zwart

Voorzitter: dhr. H.M.F. Bruls

Griffier: mw. M. Heffels

Wethouder: dhr. L.C.M. Frings, dhr. H.B.W. van Hees, mw. R.D. Helmer-Englebert, mevrouw H. Tiemens, dhr. B.J.H.M. Velthuis en de heer J. Zoetelief

Bericht van verhindering van: dhr. J.L.J. Janssen, dhr. M.J.M. van Nijnatten en dhr. M.A.L. Sweep

Notulist: dhr. J.P.P.A. Wijnen

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: De vergadering van de raad is geopend (21.30 uur).

Ik heb afmeldingen ontvangen van de heer Janssen van Gewoon Nijmegen, de heer Van Nijnatten van de PvdA en de heer Sweep van de SP. Verder zijn er geen afmeldingen.

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

De **voorzitter**: U hebt via de vergadermappen van de raadsapplicatie het volgende stuk gezien:

- Het overzicht van de nagekomen ingekomen stukken.

Er zijn geen aanmeldingen voor de orde van de vergadering.

De volgende punten zijn niet in de raadskamers behandeld en voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen: 3 en 4.

Stemt u daarmee in? Dat is het geval.

5. Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers van 18 januari 2017

De **voorzitter**:

- De prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties: dit wordt doorgeschoven naar een volgende kamerronde.

Bent u het eens met dit behandeladvies? Dat is het geval.

6. Vaststellen van de voorstellen waarover geen spreektijd gevraagd is

De **voorzitter**: Over de punten 3 en 4 is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ingestemd met de voorstellen.

7. Vragen van raadsleden aan het college

De **voorzitter**: Er zijn geen vragen aangekondigd.

8. Benoeming lid Rekenkamer

De **voorzitter**: Dit is zeker geen alledaags punt. Het voorstel is om mevrouw B.J. Cornielje per 1 februari 2017 voor een periode van zes jaar te benoemen. Voordat we dat gaan doen, nemen we uiteraard eerst afscheid van de heer Van Dam die de Rekenkamer gaat verlaten. Ik neem aan dat hij ook aanwezig is. Een paar woorden in zijn richting. Als we de heer Van Dam kenschetsen als betrokken en bevlogen, dan maak ik een heel grove samenvatting van een aantal heel mooie jaren; erg deskundige onderzoeken die heel goed hun zaken hebben gedaan en waar wij met ons allen heel veel steun van hebben gehad. Wat ik bij onderzoekers wel eens mis, maar bij hem niet, is de nodige humor. Dat is toch altijd mooi bij zaken die ogenschijnlijk heel erg droog lijken, sommigen gebruiken meteen het woord saai, maar dat is absoluut niet van toepassing op de heer Van Dam. Een paar bijzondere onderzoeken waar Marcel – dat is zijn voornaam – intensief bij betrokken was, wil ik zeker noemen omdat ze ook qua resultaat of hoe het ermee is gegaan toch heel bijzonder zijn. Bij het oriënterend onderzoek dat te maken had met cultural governance was de conclusie om geen onderzoek te doen. Dat maken we niet vaak mee, dames en heren, onderzoekers die durven te zeggen: laten we hier maar eens niet op doorgaan. Ik begrijp dat er een aantal raadsleden – voor mij onbegrijpelijk – ontevreden over was, maar in alle ernst. De reden daarvoor was dat cultural governance niet werd toegepast en dan is er niets te onderzoeken. Dat is op zich natuurlijk een ernstige constatering, dus was het begrijpelijk dat er in een kamerronde heel veel vragen over waren richting de portefeuillehouder. Een heel bijzonder onderzoek, eigenlijk is het geen onderzoek maar meer een applicatie, is de lokale lastenmeter. Dankzij onze Rekenkamer hebben we daar toch wel naam mee gemaakt. Er was in ieder geval heel veel enthousiasme binnen de gemeente; bij u, bij ambtenaren en ik ga ervan uit ook bij heel veel burgers. Het is niet zo dat ze mij elke dag een brief sturen met: burgemeester, wat fijn dat we kunnen lezen hoeveel belasting we mogen betalen in uw gemeente. Je blijft erop hopen, maar die brieven krijg je zelden. Minstens zo belangrijk is dat heel veel andere gemeenten ook zijn overgestapt op een lokale lastenmeter. Ik heb begrepen inmiddels vijftien. Het bleek ook het beste rekenkamerproduct te zijn van 2015 – het is dus echt de moeite waard – en het werd ook beloond met de Goudvink, de jaarlijkse prijs van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies. Ten slotte zou ik het onderzoek rond strategische aan- en verkopen willen noemen. Dat is heel recent en dat staat nog heel goed in ons geheugen. Een aantal heel krachtige aanbevelingen dat ook terecht allemaal is overgenomen. Dat zijn drie highlights die symbool staan voor bevlogen, betrokken en humorvolle onderzoeken. Mag ik een geweldig applaus voor Marcel Van Dam? Ik kom je een bos bloemen brengen en als je mij halverwege tegemoetkomt, gaat het helemaal goed komen. Geef hem een applaus.

(Applaus.)

De **voorzitter**. Zoals aangekondigd, is de aanleiding van het voorstel dat, als er iemand weggaat er ook iemand benoemd moet worden. Dat gaat om mevrouw Cornielje. Voordat we overgaan tot benoeming, want ook hier hoort een officiële belofteverklaring van de kandidaat bij, kijk ik natuurlijk naar u of er behoefte is aan stemming. Ik ga er eerlijk gezegd niet van uit, zodat we unaniem kunnen instemmen met de voordracht. Mag ik daarvoor trouwens, ik kijk even naar de voorzitter van de Auditcommissie, de Auditcommissie hartelijk danken want die heeft dat weer uitstekend en deskundig begeleid. Ik moet heel eerlijk zeggen, mevrouw Brouwer en in u alle leden van de Auditcommissie, dat toen ik de naam hoorde van de week dacht: "Oh, hebben ze dat dan al gedaan?" U moet dat maar als een compliment beschouwen en ik zal er nog beter op letten om u ook tussentijds een compliment te geven, want dit is heel erg goed gegaan. Dank daarvoor.

Dan vraag ik de griffier om het nieuwe lid van de Rekenkamer naar voren te roepen. Zij komt eraan. We gaan hier bij het kathedraal staan. Het is goed als iedereen even gaat staan.

Goedenavond, mevrouw Cornielje. U staat hier wat onwennig en u denkt ongetwijfeld: "Wat gaat er nu gebeuren?" Dat heeft alles te maken met de fysiologie van deze zaal. U staat hier in het volle licht van de schijnwerpers en dat is voor onderzoekers niet altijd zo, maar we hopen dat u op een goede manier in dat licht zult blijven staan. Ik lees de tekst voor van de verklaring en de belofte en dan is het aan u om antwoord te geven.

Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamer benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of onder welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamer naar eer en geweten zal vervullen.

Mw. **Cornielje**: Dat verklaar en belof ik.

De **voorzitter**. Dan mag ik u daarvoor bedanken en feliciteer ik u met de invulling van dit mooie ambt in deze minstens zo mooie gemeente. Ik wens u heel veel succes.

(Applaus.)

9. Motie PvdA Zuiver begroten

De **voorzitter**. Omdat de stemmen in de vorige vergadering staakten, is deze motie aangehouden en moet nu over deze motie worden gestemd. Mag ik uw stemmen?

Met 16 stemmen voor en 20 stemmen tegen is deze motie verworpen. Dank u wel.

10. Raadsvoorstel Overzicht uitvoering aanvaarde raadsmoties tot en met 2 november 2016

De **voorzitter**. Zoals gebruikelijk wordt er altijd zijdens de raad een amendement ingediend. Ik kijk even naar de heer Oomen en daarbij moet ik me even opnieuw oriënteren op de richting waarin ik moet kijken. De heer Oomen.

Dhr. **Oomen**: Dank u wel, voorzitter. Ik dien daarover graag een amendement in. Dat amendement is niet eens echt door mijzelf geschreven, maar dat is tot stand gekomen dankzij de noeste arbeid van onze onvolprezen griffie. Zij heeft namelijk alle indieners benaderd of de moties die het college wil afvoeren al mogen worden afgevoerd en wanneer de indiener geen raadslid meer was, is daarvoor de fractievoorzitter benaderd. Een aantal indieners of fractievoorzitters heeft aangegeven dat een aantal moties nog niet afgevoerd kan worden en die moties hebben we dus via dit amendement uit het voorstel van het college laten schrappen.

Amendement: Uitvoering aanvaarde moties tot en met 2 november 2016

1ste indiener: P.R. Oomen (plv. voorzitter)

De gemeenteraad, bijeen op 18 januari 2017,

overwegende dat:

- het college voorstelt de moties genoemd onder beslispunt 2 af te voeren;

- de moties met de nummers naar het oordeel van de gemeenteraad als nog niet afgehandeld beschouwd kunnen worden: 2, 8, 10, 11, 16, 21, 27, 36, 39, 45, 46, 54, 58, 59, 83, 95, 103.

Besluit:

Beslispunt 2 als volgt te formuleren:

De moties met de volgende volgnummers uit het voortgangsoverzicht af te voeren:

7, 9, 12, 17, 18, 20, 26, 28, 29, 31, 32, 40, 42, 43, 44, 50, 51, 52, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 72, 74, 75, 76, 79, 81, 82, 85, 87, 89, 91, 94, en 102.

Toelichting:

Alle eerste indieners zijn benaderd voor het al dan niet afvoeren van hun openstaande motie(s). Wanneer de eerste indiener geen raadslid meer is, is de fractievoorzitter geraadpleegd. Hierbij gaf een aantal indieners/fractievoorzitters aan dat diverse moties niet afgevoerd kunnen worden. Op grond hiervan wordt voorgesteld beslispunt 2 van het raadsvoorstel te wijzigen.

Bijlage

2. Onderzoek verkoop Goffertstadion

Indiener is van mening dat deze motie nog niet kan worden afgevoerd. Een onderzoek naar verkoop van het Goffertstadion is nog volop in gang en een eventuele deal is nog niet beklonken. Het college heeft de raad scenario's gepresenteerd en is met richtlijnen wederom op pad gestuurd om tot overeenstemming te komen met NEC. Wij zijn dan ook van mening dat de motie nog van kracht is (zie dictum 2 van de motie).

8. Geen AH zonder zorgwoningen

Indiener is van mening dat deze motie nog niet afgevoerd kan worden. De motie heeft betrekking op het bestemmingsplan voor onder meer de Albert Heijn. Dit is nu actueel en dient dus niet afgevoerd te worden, mede omdat het bedrijf dat ontwikkelingen tegenhield, gaat vertrekken.

10. Een veilige oversteek op de Groenestraat

Indiener is van mening dat deze motie nog niet afgevoerd kan worden. De motie heeft (net zoals motie nr. 8) betrekking op het bestemmingsplan voor onder meer de Albert Heijn. Dit is nu actueel en dient dus niet afgevoerd te worden. Het bestemmingsplan is nog niet vastgesteld door de raad.

11. Houd Nijmegen in beweging

Indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. De oproep van de raad aan het college staat duidelijk verwoord in de motie. Het college zegt nu: "Er komen 3 stukken aan en dus voldoen we aan de motie". Volgens de indiener kan de raad dat pas beoordelen als de stukken er liggen. En kan het bijzonder nuttig zijn om bij het behandelen van die drie stukken de motie (niet-afgevoerd en wel) bij de hand te hebben om te kijken of het college doet wat de raad heeft gevraagd.

16. Nederwiet, het is er wel, maar toch ook niet

Indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. Gezien het onderzoeksrapport van de Radboud Universiteit dat vorig jaar is verschenen, is er wel degelijk juridische ruimte (of zelfs plicht) om wietteelt te reguleren. Dat is voldoende basis om bij de minister van justitie te pleiten hiervoor. Bovendien is in de Tweede Kamer een initiatiefvoorstel ingediend en zijn er over twee maanden Tweede Kamerverkiezingen. De gemeente kan zich proactief voorbereiden op deze veranderende omstandigheden. Een voorbeeld hiervan: <http://m.binnenlandsbestuur.nlinieuwsibrabantse-steden-bedinnen-wietproef.126453.1ynkx>

21. De Goffert is voor iedereen

Indiener is van mening dat deze motie nog niet afgevoerd kan worden. Er is nog een tweetal knelpunten (het weren van gemotoriseerd verkeer en het strooien in de winter) waarover indiener nog in overleg zal treden met de ambtelijke organisatie.

27. Ga toch fietsen!

Indiener is van mening dat de motie niet afgevoerd kan worden omdat nog onvoldoende tegemoet is gekomen aan uitvoering van de strekking van de motie. In de motie wordt een aantal opties genoemd om het fietsparkeren te verbeteren; de opties zijn echter nog niet uitgewerkt (bijvoorbeeld inpandige fietsenstalling, parkeerplekken opheffen zodat er meer fietsen gestald kunnen worden). Andere oplossingen die worden geboden zijn nog in de verkennende fase; daarnaast zijn geen tijdelijke oplossingen voorradig. De indiener vindt het daarom voorbarig om de motie nu al af te voeren.

36. Driemaal Buurtrecht

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. De indiener wacht nog op een definitief besluit rondom de pilot, dat volgens de brief 'Voortgangsrapportage participatie en actief bur-

gerschap' naar de raad zou komen. Daarnaast gaat dit om een pilot met slechts één van de buurtrechten (recht om te bieden) en is de indiener benieuwd hoe het college de andere twee rechten wil gaan vormgeven.

39. Laat de zon schijnen voor een mooi en groot zonnepark

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. Het betreffende industrieterrein zal op termijn alsnog ontwikkeld gaan worden en dan is dit een van de voorwaarden die vastgesteld is door de raad.

45. Handhaving vrije inloop!

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden omdat hij eerst nader wil onderzoeken hoe de situatie er nu voor staat voor mensen die zonder afspraak verschijnen en op welke termijn zij dan geholpen worden.

46. Fietser fiets veilig!

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. De indiener heeft nog niet kunnen constateren dat er verandering is op de weg. Totdat alle scholen zijn bezocht, is het te vroeg om de motie al af te voeren.

54. Laat deskundige Nijmegenaren meepraten over een duurzame en toegankelijke stad

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden, dit na overleg met de Woonadviescommissie. Er is nog een aantal wensen van de commissie om hun positie te versterken.

58. Versneld bouwen van middeldure en sociale huurwoningen

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. In het beslispunt wordt duidelijk gesproken over een opdracht aan het college voor een termijn van vijf jaar. Die termijn is nog niet verstreken. Ook is de reden om over te gaan tot dit beslispunt (de overwegingen) niet verdwenen. Ondanks dat de indiener de argumentatie van het college deelt dat de uitvoering ter sprake komt bij VGP en prestatieafspraken lijkt het hem verstandig om deze motie te laten gelden tot de termijn van vijf jaar na het aannemen van de motie is verstreken.

59. Voorkom schulden en mantelzorgboete veroorzaakt door kostendelersnorm

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. Dit omdat er niets teruggelinkt is over beslispunt 4, er wordt gesteld dat de raad nog verder geïnformeerd gaat worden én omdat de indiener nog steeds soms signalen krijgt juist uit het veld dat mensen in grote problemen komen. Dat is niet waar het zwaartepunt gelegd wordt, de motie kan als uitgevoerd worden beschouwd maar gezien het belang van dit onderwerp wil de indiener deze toch nog even aanhouden.

83. Nijmegen kan nóg groener

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. De indiener vindt dat te makkelijk wordt gesteld dat pop-upparken niet mogelijk zijn door dit concept te vertalen naar "het plaatsen van zware plantenbakken". De nadruk in de motie ligt op tijdelijk groen en wij kunnen ons niet voorstellen dat dit op de genoemde locaties op geen enkele manier mogelijk is.

95. Nijmegen spreekt zich uit tegen het TTIP-verdrag

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. Het college kan in de toekomst ook nog het TTIP-standpunt overbrengen wanneer dat aan de orde is. Zo luidt het dictum ook. Als dat nooit meer aan de orde is dan voert het college de motie dus uit wanneer ze verder geen actie onderneemt. Desalniettemin is niet uit te sluiten dat dit ooit weer aan de orde zou kunnen zijn en daarom ziet de indiener geen reden om de motie af te voeren.

103. Een uitgestoken hand voor Poëziecentrum Nederland

De indiener is van mening dat de motie nog niet afgevoerd kan worden. Het college voert de motie niet uit maar gaat wel in gesprek over mogelijke ondersteuning. Zolang de raad over de uitkomst hiervan nog niet is geïnformeerd, wil de indiener de motie niet afvoeren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het is een stemstuk. Ik stel voor om na deze introductie van de heer Oomen, te gaan stemmen over dit amendement tenzij iedereen nu al zegt dat hij akkoord is want dan doen we het gewoon aldus. Ja, iedereen is het ermee eens? Dan is het unaniem aanvaard. Dank u wel.

11. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Lindenholt-1 (Woonwagens Ackerbroekweg)

De **voorzitter**: Ik denk dat het passend is dat ik even een paar woorden vooraf zeg; dat zult u wel begrijpen. Ik heb u gisteren een brief toegestuurd om melding te maken van een bedreiging die afgelopen donderdag aan het eind van een overigens geslaagd werkbezoek – dat heb ik van de deelnemers begrepen – door één iemand is geuit. Ik heb in de brief ook gemeld dat het Openbaar Ministerie die persoon inmiddels heeft gedagvaard. Ik ga niet herhalen wat er al over gezegd is behalve dat het wel wezenlijk is dat, hoe iemand een bedreiging ook bedoelt, het erom gaat hoe een bedreiging overkomt. Dit kan niet. Het kan in een open en democratische samenleving nooit zo zijn dat je elkaar op die manier benadert. Emotie hoort bij de samenleving en ook in de politiek – soms moet er misschien wat meer emotie in – maar het mag natuurlijk nooit overslaan in dit soort bedreigingen. Ik denk dat het ook terecht is en de enige weg is om daar aangifte van te doen. Ik zeg daarbij – om dat ook helder te maken – dat ik het nodig vond om dat op die manier gisteren wereldkundig te maken, zonder nu namen te noemen, zodat het debat dat nu gaat volgen transparant is. Wat er ook gebeurd is, ik hoop dat het in het debat om de inhoud van het voorstel kan gaan; hoe moeilijk dat ook is. Ik weet van betrokkenen dat het hun zeker niet in de koude kleren is gaan zitten, om een dagelijkse en degelijke uitdrukking te gebruiken. Wat gezegd moet worden, moet worden gezegd. Daar hoort ook bij – en dan kom ik bij deze mooie, wat zeg ik, prachtige bos bloemen die hier ligt – dat een aantal bewoners van de Ackerbroekweg zich vanavond heeft gemeld en voor mij als voorzitter van de raad – en dus voor u allemaal bedoeld – deze prachtige bos heeft neergelegd omdat die bewoners duidelijk afstand willen nemen van de uitlatingen die zijn gedaan. Daarbij zijn enkele woorden gebruikt die ik dan weer niet zou herhalen, dat moet u mij niet euvel duiden, maar de strekking was wel heel erg helder: dit is geen actie die wij als overige bewoners steunen. We hebben soms best wel stevige gesprekken met sommige bewoners – niet alleen rondom dit plan maar ook door de jaren heen – maar richting die bewoners zeg ik dat ik het wel van klasse vind getuigen dat je, ook al ben je het misschien niet helemaal eens met wat de gemeente van plan is, dan wel op die manier – op een mooie manier – afstand neemt van wat er gebeurd is en dat laat zien. Ze zijn hier ook aanwezig en daar zou ik uw applaus voor willen vragen. Ik vind het klasse.

(Applaus.)

We zullen de bloemen een passende plek geven want als we hier nog een paar uur zitten, denk ik niet dat het helemaal goed gaat. Dat zal zeker goed komen.

Dat gezegd zijnde, zou ik graag het debat willen laten beginnen. Wie mag ik het eerst het woord geven? De heer Vergunst, GroenLinks.

Dhr. **Vergunst**: Dank u wel, voorzitter. Afgelopen maanden hebben we vaak gesproken over wat er gebeurd is met het Slachthuis. Sorry.

De **voorzitter**: Als u twee onderwerpen tegelijk wilt behandelen mag dat van mij, maar wilt u eerst op de Ackerbroekweg ingaan, meneer Vergunst?

Dhr. **Vergunst**: Ik geef het woord aan mevrouw Schellekens.

De **voorzitter**: Dan geef ik mevrouw Schellekens het woord.

Mw. **Schellekens**: Dank u wel, voorzitter. Het Slachthuis dus.

(Hilariteit in de zaal.)

Voorzitter, al jarenlang gedogen wij de huidige woonsituatie aan de Ackerbroekweg. Wij als fractie begrijpen dat alle regels in Nijmegen gelijk moeten zijn en dat de wethouder hier graag afspraken over wil maken met de bewoners. Een van de eerste stappen hiervoor is het huidige bestemmingsplan. Anderzijds zien we ook dat de huidige bewoners de wijze waarop ze er nu wonen heel erg fijn vinden en dat ze er gelukkig zijn. Dat is inderdaad zonder een stoep met een afdak dat er overheen hangt en een woning die misschien 20 cm verkeerd staat, maar toch leven ze daar met heel veel plezier. Omdat we het heel belangrijk vinden dat Nijmegenaren, naast dat ze leven conform de regels, ook erg fijn wonen, willen wij graag een motie indienen. Wij vinden de motie belangrijk voor een goede overgang.

Een overgang tussen de huidige situatie, zoals de bewoners nu al jarenlang leven, en de nieuwe situatie. Deze motie roept het college eigenlijk op om samen met de bewoners praktische en passende oplossingen te gaan zoeken tussen de huidige situatie en de ideale situatie, om te voorkomen dat er hoge kosten bijkomen voor de bewoners en om hun leefplezier aan de Ackerbroekweg te behouden. Dank u wel.

Motie: Denk mee, na jaren gedogen

1ste indiener: G. Schellekens (PvdA)

De gemeenteraad, bijeen op 18 januari 2017, constaterende dat:

- De kavels in de huidige situering op de Ackerbroekweg al jarenlang zo gedoogd zijn;
- De huidige situatie niet in lijn is met het voorgestelde bestemmingsplan.

Overwegende dat:

- Bewoners zo min mogelijk (financieel) de dupe moeten zijn van bestemmingsplanwijziging;
- Bewoners hier al jarenlang prettig wonen.

Roept het college op om:

Bij de uitvoering van het nieuwe bestemmingsplan 'Nijmegen Lindenholt-1 (Woonwagens Ackerbroekweg) per woonwagenkavel met de bewoners een passende en praktische oplossing te vinden om onnodig hoge kosten voor bewoners te voorkomen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Vergunst durft nu niet begrijp ik. Iemand anders? De heer Hillen, Stadspartij DNF.

Dhr. **Hillen**: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons als Stadspartij heel erg aan bij wat mevrouw Schellekens zegt. In deze overgangssituatie is de menselijke maat heel belangrijk. Tegelijkertijd is het voor de bewoners ook heel belangrijk om een zekere duidelijkheid te krijgen, vooral omdat er blijkbaar nog twee kavels beschikbaar zijn die nog vergund kunnen worden. Als we de zaken nu goed regelen, dan kunnen die plekken op een zorgvuldige manier worden ingevuld want er zijn mensen die daar in nood zijn – een moeder met een kind – en we hopen dat het op die manier op een zorgvuldige manier voor iedereen kan verlopen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er nog andere woordmeldingen? Dat is het geval. De heer Klein Hemmink.

Dhr. **Klein Hemmink**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een klein vraagje over de motie die is ingediend. Moeten we die zo lezen dat bij het verplaatsen van de woonwagen per kavel ook bekeken wordt dat het goed bereikbaar en toegankelijk is voor de bewoners en hun bezoekers? Kan ik het zo lezen dat u dat mede bedoeld in dit geval?

Mw. **Schellekens**: Ik denk dat we vooral ...

De **voorzitter**: Er komt nu al een antwoord. Gaat u maar verder dan. Misschien zijn er nog wel meer vragen, maar goed, geeft u het antwoord maar.

Mw. **Schellekens**: Ik wacht wel even.

De **voorzitter**: Dat is ook goed. Ik bekijk of er nog andere inbrengen zijn in de eerste termijn en wellicht nog meer vragen. Dat is het geval. De heer Sanders met zijn maidenspeech, dus u mag hem niet interrumpen.

Dhr. **Sanders**: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, verandering biedt kansen, maar ik begrijp ook dat het heel spannend is als je directe leefomgeving – je buurt – verandert. De bestemmingsplanwijziging waarover we praten, heeft tot veel reacties geleid van bewoners van en rondom de Ackerbroekweg. Sommigen zijn vanavond ook aanwezig. De geuite zorgen heb ik gehoord en gewogen. De belangrijkste wijziging van het bestemmingsplan is het doortrekken van de nu nog doodlopende weg. De vraag is hier eigenlijk wat het publieke belang is. Ik geloof dat door de wijziging de bereikbaarheid van de

buurt beter wordt, niet alleen als je met de auto naar huis wilt, maar ook voor de ambulance en de brandweerwagen als er mensen in nood zijn. D66 zal daarom instemmen met het bestemmingsplan. Wel wil D66 het college oproepen om met individuele bewoners te bekijken hoe specifieke situaties die in het verleden gedoogd zijn, kunnen worden opgelost. Daarom steunen wij ook de motie die de PvdA heeft ingediend.

Voorzitter, deze verandering maakt de nodige gevoelens los. Ik begrijp dat die emoties na vanavond niet in een keer weg zijn. Als we dit bestemmingsplan vanavond vaststellen, dan hoop ik dat de inwoners en de gemeente in gesprek blijven om samen te blijven zoeken naar oplossingen.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan mag ik u feliciteren met uw maidenspeech.

(Applaus.)

Dank u wel. Zijn er nog andere woordmeldingen? De heer Buck, CDA.

Dhr. **Buck**: Voorzitter, dank u wel. Laat ik van deze gelegenheid gebruikmaken om de heer Sanders te complimenten met zijn maidenspeech. Het is niet zomaar een onderwerp om je eerste debat in de raad over te voeren, maar gelukkig heeft hij dermate veel ervaring dat hem dat goed afging. Daarom kan ik zeggen dat ik het volledig met zijn lijn en de lijn van D66 eens ben. Het is een moeilijk besluit, in ieder geval een besluit met veel impact voor de inwoners daar, maar het college heeft ons wel weten te overtuigen van de noodzaak ervan en daarom zijn we er ook voor. Ik denk dat mevrouw Schellekens een terecht punt heeft gemaakt dat daarmee de bemoeienis of de verantwoordelijkheid van onze gemeente nog niet ophoudt. Het is niet zo dat, omdat wij een besluit nemen waarvan wij denken dat het goed is, daarmee de besluitvorming stopt. Juist dan begint het pas, want juist dan ga je ook zien welke effecten het heeft voor de mensen die er leven. De motie van mevrouw Schellekens komt volgens ons tegemoet aan de wens om ervoor te zorgen dat, ondanks dat we een situatie gaan wijzigen in iets waar mensen niet op zitten te wachten, we toch proberen het zo goed mogelijk te doen. Ik denk dat dit ook het streven is dat we echt moeten hebben, ook al nemen we een besluit waarbij we ervan overtuigd zijn dat dit het juiste is. Daarom zullen wij de motie van mevrouw Schellekens van harte steunen.

De **voorzitter**: Zijn er nog overige woordmeldingen? De heer Oomen, GroenLinks.

Dhr. **Oomen**: Voorzitter, bij zo veel wijze woorden van de heer Buck en daarmee van alle voorgaande sprekers, kan ik mij alleen maar aansluiten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u. De heer Hulskorte, VSP.

Dhr. **Hulskorte**: Dank u wel, voorzitter. De Verenigde Senioren Partij vindt het belangrijk dat er een goede samenwerking is van de gemeente en de bewoners om tot een goede oplossing te komen. Daar hopen wij dus op en daar vertrouwen wij op. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er nog overige woordmeldingen? De heer Van Berkel, SP.

Dhr. **Van Berkel**: Ik sluit mij ook aan bij de woorden die eerder gezegd zijn. Wij waren al blij dat de wethouder van plan was om mee te denken, maar wij zijn het er ook helemaal mee eens dat we dat nog een keer moeten bevestigen met deze motie. Vandaar dat wij deze motie dus ook steunen.

De **voorzitter**: Het lijkt me goed, mevrouw Schellekens, dat u even kort antwoord geeft op de vraag die gesteld is voordat ik de wethouder nog even kort het woord geef. Mevrouw Schellekens.

Mw. **Schellekens**: Dank u wel. Deze motie is vooral bedoeld om per kavel, per woonwagen, te bekijken hoe de huidige situatie is, hoe het zou moeten veranderen in het huidige bestemmingsplan en hoe we een soort overgangsregeling kunnen treffen om voor de komende jaren onnodige kosten te besparen.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de wethouder. Wethouder Velthuis.

Wethouder **Velthuis**: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat hier een belangrijk document op tafel ligt dat inderdaad een heleboel heeft losgemaakt. Ik ken het proces al een aantal jaren. We hebben ooit bij de Teersdijk afspraken gemaakt ten aanzien van woonwagengewoners. We hebben deze bewoners ooit beloofd dat we ook naar de Ackerbroekweg gaan kijken en dat hebben we gedaan. Er zitten voor de bewoners inderdaad een paar punten in het bestemmingsplan waar zij heel kritisch naar hebben gekeken. Laten we daar ook helder en duidelijk over zijn. Het betreft het doortrekken van de straat om de wijk toch een meer open karakter te geven. Daar willen wij dus aan gaan werken. Tegelijkertijd hebben de bewoners mij op het hart gedrukt dat de verkeersveiligheid een zorgpunt blijft en daar gaan wij echt naar kijken. Verder is het trottoir een punt, maar ook daarvoor geldt dat er voor de woonwagengewoners geen andere regels gelden dan voor alle andere bewoners hier in de stad. Ik neem graag op mij om met de bewoners in gesprek te zijn en te bekijken hoe we passende oplossingen voor hun individuele problemen kunnen vinden. Dat is mijn inzet en daar ga ik voor.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dit gezegd zijnde, kan ik mij, gegeven de grote mate van eenstemmigheid, voorstellen dat we over kunnen gaan tot stemming. Dat mag ik concluderen.

Dan komt allereerst natuurlijk de motie als zodanig in stemming onder de titel Denk mee, na jaren gedogen.

Uw stemmen graag.

Met 36 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie unaniem aanvaard.

Ik ga er eerlijk gezegd van uit dat dit ook voor het raadsvoorstel geldt of wil iemand daar toch nog een stemming over hebben? Ik ga ervan uit dat daarmee iedereen ook het raadsvoorstel steunt. Dat is het geval. Dan is het raadsvoorstel ook aanvaard. Dank u wel.

12. Feitenrelaas Slachthuis

De **voorzitter**: Het is een debatstuk waaraan behoorlijk wat kamerrondes vooraf zijn gegaan. We hebben er bewust op gekoerst om vanavond de ruimte te hebben om debat te voeren. U kent mij als een faire en – dat probeer ik – ook een rechtvaardige voorzitter. We gaan natuurlijk niet ieder feitenrelaas uit de kamers opnieuw doen. Daar zal ik wel op letten. We houden wel de spelregels in acht zodat we hier het debat voeren op de politieke conclusies die u wilt trekken of niet wilt trekken, dat is uiteraard aan u. Met die blijde boodschap in het nieuwe jaar zou ik graag willen vragen wie ik het eerste het woord kan geven. De heer Vergunst. Ik had al het vermoeden dat het nu ging komen.

Dhr. **Vergunst**: Dank u wel, voorzitter. Ik val niet graag in herhaling, maar we hebben de afgelopen maanden inderdaad heel vaak gesproken over dit dossier. Vanavond is het slotdebat over dit dossier. Dat wil niet zeggen dat het dossier nu helemaal definitief is afgerond, want helaas lopen er nog rechtszaken, maar dit is in ieder geval het eerste en wat ons betreft ook het laatste debat over dit dossier. Dit dossier kent alleen maar verliezers wat ons betreft. De grootste verliezers zijn toch wel de werknemers, de mensen die daar lang gewerkt hebben, daar zelfs decennia gewerkt hebben en soms ook nog generaties die daar gewerkt hebben. Die mensen zijn hun baan kwijt. Ik moet zeggen dat het mij erg heeft gestoord – dat is nog heel mild uitgedrukt – hoe Hilckmann met zijn voormalige werknemers omgaat. Op dit moment is het zo dat werknemers via de rechter hun recht moeten halen, al dan niet ondersteund door de vakbond. Hilckmann laat zien op geen enkele wijze een goed werkgever te zijn. Tenminste niet op dit moment, wat er in het verleden precies is gebeurd daar hebben we het niet over. Hilckmann laat zien dat hij zich aan geen enkele afspraak of wet- of regelgeving houdt. Dat geldt ook voor de relatie tussen Hilckmann en de gemeente Nijmegen. Ook de gemeente Nijmegen moet rechtszaak na rechtszaak voeren.

Ik heb gezegd dat er alleen verliezers zijn. Ik denk dat Hilckmann uiteindelijk ook een verliezer is. Ik hoop natuurlijk op een goede afloop van de rechtszaak voor de gemeente, daar vertrouw ik op dit moment ook op, maar ik kan mij ook niet voorstellen dat Hilckmann zichzelf nu als winnaar van dit proces zou kunnen zien, hoe hij de zaak ook heeft belazerd.

Wat is er gebeurd? Toch heel kort, qua duiding. Ik ga natuurlijk niet het feitenrelaas overdoen. Waarom zitten we in deze situatie? De gemeente was door de uitspraak van de Raad van State gedwon-

gen om opnieuw te onderhandelen. Er is een package deal gekomen, niet alleen tussen de gemeente en Hilckmann maar met meerdere partijen. Er werd dus onder moeilijke omstandigheden en onder tijdsdruk een heel ingewikkelde deal gesloten. Je kunt je daarbij afvragen of we niet meer tijd hadden moeten nemen of we niet meer tijd hadden kunnen nemen. Ik ga straks verder in op de lessen die we hiervan kunnen leren, want daar gaat volgens mij dit debat ook over. Er wordt vaak verbaasd gereageerd op het feit dat wij als gemeente zo'n groot bedrag hebben betaald voor het uitkopen van een bedrijf. Ik zal eens iets nieuws vertellen voor die mensen: dat doen wij heel vaak als gemeente. Dat doen wij in het Waalfrontgebied. Dat hebben wij eerder gedaan bij het uitkopen van de tuinbedrijven in Lent om daar woningen te kunnen bouwen. Dat heeft ons veel geld gekost. Lang niet al die bedrijven zijn opnieuw elders gestart. Sterker nog, ik meen dat maar twee tuinders een doorstart hebben gemaakt in Bergerden en de rest heeft met het geld dat men gekregen heeft van de gemeente iets anders gedaan dan een doorstart van het bedrijf. Het was een billijke vergoeding en daar heeft men ook recht op. We leven hier niet in China waar je zomaar van je land af gejaagd kan worden. Men heeft een billijke vergoeding gekregen. Dat geldt ook voor enkele bedrijven in het Waalfrontgebied. Het is natuurlijk ook heel belangrijk om mee te geven dat wij als raad het heel erg belangrijk vonden dat de werkgelegenheid behouden zou blijven. Er was ons veel aan gelegen om samen met de provincie Gelderland en de provincie Noord-Brabant ervoor te zorgen dat de werkgelegenheid behouden zou blijven in deze regio. Daarom is uiteindelijk tot zo'n ingewikkelde deal gekomen die er gekomen is. Daarin was heel duidelijk afgesproken dat de werkgelegenheid voor de regio behouden zou blijven. Wat dat laatste betreft, heeft Hilckmann zich duidelijk niet aan de afspraken gehouden. Dat is ook de inzet van de procedures die het college de afgelopen jaren is gestart en die nu nog lopen. Daarom is het wat mij betreft ook niet verstandig om nu als raad uitspraken te gaan doen over de hoogte van het bedrag. Dat geldt in ieder geval voor onze fractie en ik hoop dat andere fracties dat ook niet doen. Natuurlijk willen wij zo veel mogelijk geld terugkrijgen, maar uiteindelijk is het aan de rechter om te bepalen wat een billijk bedrag is. Wij hebben totaalsommen afgesproken met Hilckmann en we hebben er termijnen over afgesproken, maar we hebben niet afgesproken wat nu precies voor het recht op opstal is en wat de billijke vergoeding is voor het behoud van werkgelegenheid. Dat hebben wij niet afgesproken. Dan kom ik...

Dhr. **Zwart**: Voorzitter?

De **voorzitter**: De heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Mag ik een vraag stellen? U geeft aan dat het niet verstandig is om hier nu bedragen te gaan noemen. Bent u het dan met mij erover eens dat het ook niet verstandig is geweest van het college om eerder aan te geven dat men slechts 6 miljoen euro wilde terugvragen en niet 21 miljoen euro?

Dhr. **Vergunst**: Daar ben ik het helemaal met u over eens. Het college is daar ook op terugkomen. Volgens mij heeft het college duidelijk aangegeven dat het helemaal geen zin heeft om die weg op te gaan.

Wat kunnen wij dus leren van dit dossier? Daarvoor dienen wij een motie in, samen met de fracties van de SP, de VSP, de Stadspartij DNF, het CDA en de VVD. Ik ga niet de hele motie en alle lessen die erin staan, voorlezen, maar er zijn in ieder geval twee elementen die wij belangrijk vinden om daarvan te leren. Dat is namelijk: leg in de toekomst vast wat je waarvoor betaalt. Dus in dit geval: welk deel is recht op opstal, wel deel is voor het behoud van werkgelegenheid en eventuele andere afspraken die je maakt? Daar is nu onduidelijkheid over. Dat is een belangrijke les die we geleerd hebben.

Een tweede les die we geleerd hebben, is doe geen zaken met partijen die ...

Dhr. **Klein Hemmink**: Mag ik een vraag stellen, voorzitter?

De **voorzitter**: Maakt u even uw zin af. De heer Klein Hemmink wil zo meteen een vraag stellen, maar maakt u even uw zin af.

Dhr. **Vergunst**: Ik maak even mijn tweede zin af. Het tweede dat in die motie staat, is: doe geen zaken met partijen die zich kunnen beroepen op geheimhouding. Daar hebben we heel erg veel last van. Er wordt gezegd: "Wij hadden of mogen de gemeente niet kunnen informeren omdat wij geheimhouding hebben." Wat ons betreft, dan maar geen deal met die partijen. Ik haal even adem en kijk naar de voorzitter. Ik wil best doorgaan, maar ...

De **voorzitter**: Als u de zin hebt afgemaakt, kijk ik naar de heer Klein Hemmink voor een vraag.

Dhr. **Klein Hemmink**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. U geeft aan dat u niet over getallen wilt praten, maar u bent het toch met mij erover eens dat in alle stukken heel duidelijk naar voren gekomen is dat er een duidelijke afspraak is die is vastgelegd dat wij voor het recht van opstal 27,6 miljoen euro betalen? Dat bedrag vind ik namelijk in alle stukken terug. Bent u het daarmee eens?

Dhr. **Vergunst**: Nee, dat is een packagedeal geweest waarin de gemeente het recht op opstal verwerft voor dat gebied en Hilckmann zich contractueel heeft verplicht tot het verplaatsen van het bedrijf in de regio en het behouden van de werkgelegenheid. Een detail dat wij als raad hebben afgedwongen, is dat Hilckmann zich ook heeft verplicht om de eerste jaren het vervoer voor zijn rekening te nemen van de mensen die in Nijmegen in het Waterkwartier of daaromheen wonen van de oude locatie naar de nieuwe locatie. Dat is een packagedeal geweest waarin verschillende elementen zitten. Dus u kunt niet zeggen dat het allemaal was voor het recht van opstal.

Waarom dienen wij een motie in? Het is misschien goed om dat toe te lichten. Je zou kunnen zeggen: dat zou het college sowieso moeten doen in de toekomst. Ja, dat klopt, maar het lijkt mij toch heel verstandig om dat schriftelijk vast te leggen want dan komt het ook in het motievolgsysteem en dan kunnen we ook de komende jaren blijven controleren op welke manier het college uitvoering geeft aan deze lessen.

Het tweede dat ik zou willen meegeven, is dat deze motie ook een onbedoeld effect kan hebben. Dan wil ik u dus ook een argument geven om deze motie niet te steunen. Het kan namelijk zo zijn dat het in de toekomst moeilijker gaat worden om deals te sluiten. Het kan een belemmerende werking hebben. Als we even terugkijken naar deze deal en als het college met deze afspraken – dus met deze opdracht van de raad – de onderhandeling in was gegaan en bijvoorbeeld tegen Hilckmann, ING en BOM Capital had gezegd dat we hier niet doen aan geheimhouding en dat er in ieder geval openbaarheid moet komen naar het college toe en dat, als er iets verandert, wij geïnformeerd willen worden, dan had het kunnen betekenen dat er geen deal was gekomen. Dat kan zich in de toekomst ook voordoen. Het zorgt dus voor betere afspraken die ook beter na te leven zijn door het college. Dat is volgens mij een belangrijke les die wij hier hebben kunnen leren en hebben geleerd wat ons betreft. Het kan ons dus ook tegenwerken in de toekomst. Dat wil ik u toch wel even meegeven.

Motie: Lessen geleerd

1ste indiener: N. Vergunst (GroenLinks)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 18 januari 2017,

constaterende dat:

- de gemeente Nijmegen op 24 februari 2016 verrast werd door het besluit van Hilckmann om, ondanks de in 2015 tussen de gemeente Nijmegen en Hilckmann gesloten overeenkomst, de activiteiten in Nijmegen te stoppen en niet te herinvesteren in en te verplaatsen naar Haps (Cuijk);
- Hilckmann op geen enkele wijze heeft voldaan aan haar informatieplicht;
- Hilckmann in elk opzicht in gebreke is gebleven;
- de gemeente Nijmegen hierdoor voor voldongen feiten stond;
- de (voormalige) werknemers hiervan de dupe zijn geworden.

Overwegende dat:

- het afgelopen jaar de raad door het college meerdere malen, deels in beslotenheid, is geïnformeerd over dit dossier;
- op ons verzoek wij een feitenrelaas hebben ontvangen;
- de betrokken externe financiers (ING Bank en BOM Capital) om redenen van de klantrelatie en geheimhouding geen noodzaak zagen de gemeente te informeren over de gewijzigde omstandig-

heden waaruit reeds eerder had kunnen blijken dat het Slachthuis niet langer in de mogelijkheid was haar verplichtingen jegens de gemeente na te komen;

- het college heeft uitgesproken intern de gang van zaken te evalueren om daar lessen van te leren voor te toekomst;

Spreekt uit dat:

- ondanks de schriftelijk vastgelegde afspraken het niet mogelijk is gebleken de werkgelegenheid te behouden en dat de gemeente door het handelen van Hilckmann en het uitblijven van informatie van de externe financiers niet eerder in de gelegenheid is gekomen om eventuele schade te beperken;
- herhaling in vergelijkbare gevallen, wanneer het college privaatrechtelijke afspraken maakt met meerdere partijen, voorkomen dient te worden.

Verzoekt het college om:

1. De raad op de hoogte te blijven houden van de stand van zaken in de procedures tussen de gemeente en het Slachthuis;
 - 2a. In toekomstige vergelijkbare gevallen, wanneer het college privaatrechtelijke afspraken maakt met meerdere partijen, een onderverdeling te maken tussen enerzijds de vergoeding voor het vastgoed en anderzijds de vergoeding voor andere schade en/of tegenprestaties, zoals verplaatsing en behoud van werkgelegenheid;
 - 2b. Deze afspraken schriftelijk vast te leggen, inclusief wanneer en hoeveel voor welke vergoeding betaald wordt, wat daar tegenover staat en wat de gevolgen zijn als niet aan de voorwaarden voldaan wordt;
 - 2c. Schriftelijk vast te leggen wat eventuele ontbindende dan wel opschortende voorwaarden zijn, welke schriftelijke bewijsstukken hierover geleverd moeten worden en de plicht om de gemeente te informeren dat aan deze voorwaarden is voldaan.
 - 2d. Tussen alle betrokken partijen contractueel vast te leggen elkaar te informeren bij wijzigende omstandigheden zonder dat de geheimhoudingsverklaring en/of —plicht in de weg staan;
 - 2e. Wanneer een partij weigert een geheimhoudingsverklaring met de gemeente als geheel te sluiten maar dit met individuen te willen doen, hier niet mee in te stemmen en verdere onderhandeling op te schorten;
 - 2f. Toe te zien dat de bepalingen in de gesloten overeenkomst nageleefd worden door alle partijen waarmee een overeenkomst gesloten is;
 3. De raad te informeren over de uitkomsten van de interne evaluatie en de lessen die zijn geleerd.
- En gaat over tot de orde van de dag,

De **voorzitter**: Dank u wel. Er was nog een vraag. De heer Eigenhuijsen.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb dan toch een vraag. Stel nu dat artikel 2.e al van toepassing was geweest toen we begonnen te onderhandelen met Hilckmann. Wat was dan het resultaat geweest en was GroenLinks dan tevreden geweest met een Slachthuis midden in een woonwijk?

Dhr. **Vergunst**: Ik heb u volgens mij helder en nadrukkelijk gezegd dat deze motie en de lessen die wij nu hebben geleerd, de transparantie die we willen en dat in ieder geval de gemeente en de ambtenaren inzicht krijgen, de onderhandelingen moeilijker kunnen maken. Dat ben ik met u eens. Maar vergeet even niet dat wij allemaal op deze locatie een woonwijk willen. Dat hebben we heel lang geleden al besloten. Daar past geen slachthuis in.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Dat begrijp ik en ik vind het heel mooi dat u die conclusie trekt, maar ik vraag wat u had gedaan als Hilckmann had gezegd: we willen geen geheimhouding tekenen. Wat dan?

Dhr. **Vergunst**: Het begon in november 2014 en het is geëindigd in juli 2015. Volgens mij is het college in juli 2015 in onderhandeling gegaan met een pakket van eisen vanuit de wensen- en bedenkingenprocedure. Dus de eisen die we als raad hebben meegegeven aan het college over wat wij belangrijk vinden. Wat vonden wij onder andere belangrijk? Werkgelegenheid, behoud van werkgelegenheid in de regio. Dat was een van de belangrijkste randvoorwaarden die wij als raad hebben meegegeven. Wij hebben als raad niet als randvoorwaarden meegegeven om ervoor te zorgen dat iets

wordt gedaan tegen die geheimhoudingsverklaringen en dat ze zich daarachter kunnen verschuilen. Dat hebben wij niet meegegeven. Volgens mij vinden wij het hier allemaal in deze raad achteraf gezien verstandig als dat wel was gebeurd. U vindt dat, ik vind dat en volgens mij vinden we dat allemaal.

De **voorzitter**: Ik rond dit even af.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Voorzitter, een laatste vraag.

De **voorzitter**: Dan zou ik de heer Vergunst willen vragen om daar kort op te antwoorden, want er is nog een aantal mensen dat een betoog wil houden. De heer Eigenhuijsen en dan de heer Zwart want die heeft ook nog een vraag. De heer Eigenhuijsen.

Dhr. **Eigenhuijsen**: De laatste keer dat ik het probeer. Ik snap uw conclusies, maar nogmaals, ik vraag: wat had dit nu veranderd, want Hilckmann wilde geheimhouding en we moesten door. Wat had dit nu veranderd? Hadden we dan een slachthuis in een woonwijk gehad?

Dhr. **Vergunst**: Dat weet ik niet; dat kan ik gewoon niet zeggen. Dit lag niet als eis op tafel. U stelt nu een vraag over iets dat niet gebeurd is. Daar kan ik geen antwoord op geven.

De **voorzitter**: De heer Zwart voor een vraag.

Dhr. **Zwart**: Nee, ik wil graag mijn termijn houden.

De **voorzitter**: Dat is ook goed. Dan gaan we dat ook doen. Dan heeft de heer Zwart het woord.

Dhr. **Zwart**: Dank u wel, voorzitter. Het is bijna een jaar geleden dat de firma Hilckmann plotseling bekendmaakte dat zij van plan was het bedrijf te sluiten en dat de verhuizing naar Haps dus geen doorgang zou vinden; dat was ongeveer elf maanden geleden. Ik denk dat wij als voltallige gemeenteraad het helemaal met elkaar erover eens zijn dat het een zeer teleurstellend besluit is geweest. Uiteraard primair voor de werknemers die hun baan kwijt zijn, maar ook voor de gemeente die 21 miljoen euro kwijt is. We zijn het er als gemeenteraad ook steeds meer over eens dat Hilckmann geen eerlijk spel heeft gespeeld. Men heeft gelogen over de lening van de banken, er is sprake van valsheid in geschrifte tegen de notaris en het is maar zeer de vraag of Hilckmann wel echt wilde verhuizen en of het Chinaverhaal wel klopt. Dit debat gaat echter niet over de rol van de notaris en ook niet over de rol van Hilckmann. Dit debat gaat over de rol van het college en de informatievoorziening van het college aan de raad. De centrale vraag wat mijn fractie betreft, is of het college alles gedaan heeft om dit debacle dat zich heeft voorgedaan te voorkomen. Belangrijk daarbij is, dat het college meermaals is gewaarschuwd voor dit scenario – het scenario waarbij de verhuizing helemaal niet door zou gaan – zoals door mijn fractiegenoot die in het begin van het proces in november 2014 heeft gezegd: we moeten, als we geld gaan betalen, dat in delen doen en niet in een keer. De wethouder heeft toen geantwoord en ik zal het citaat nog een keer geven, dan is hij er misschien ook vanaf: “Het kan niet zo zijn dat we straks het geld in één keer overmaken en dat men met dat geld naar de Canarische Eilanden gaat. Dit moet zorgvuldig gebeuren met de bedoeling dat er een gegarandeerde verhuizing naar Cuijk plaatsvindt.” Zorgvuldig en met een gegarandeerde verhuizing, daar was het proces op ingericht. Er is zorgvuldig een contract opgesteld, een zeer uitgebreid contract dat heel goed is opgesteld. Daar zat een ontbindende voorwaarde in: als de lening van de banken niet tot stand zou komen, dan zou de hele deal niet doorgaan. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de gemeente op dit punt niet zorgvuldig is geweest, want het zou erg zorgvuldig zijn geweest om even na te gaan of de lening daadwerkelijk werd verstrekt. Dat heeft de gemeente – het college – nagelaten en dat is onzorgvuldig. Dan kom ik op het punt van de informatievoorziening aan de gemeenteraad. Het college heeft bij de laatste vergadering bij herhaling betoogd dat er niet bewust informatie is achtergehouden en dat het college en de gemeenteraad samen steeds over dezelfde informatie hebben beschikt. Klopt dat wel? Uit het zeer uitgebreide feitenrelaas blijkt dat binnen het stadhuis – ik noem het maar even zo – sinds maart 2015 bekend was, dat het geld – die 21 miljoen euro – besteed zou worden aan de financieringsmix en de bedrijfsvoering. Dus niet alleen aan de financieringsmix, maar ook aan de reguliere

bedrijfsvoering. Dit punt is echter nooit gemeld aan de gemeenteraad. Wij weten dit pas sinds het vrijgeven van het feitenrelaas. Dat wringt des te meer omdat in dat goede contract staat dat het geld uitsluitend en volledig besteed zou mogen worden aan de verhuizing, terwijl dus bekend was dat het besteed zou worden aan de financieringsmix – dus het aflossen van een lening – en de bedrijfsvoering, dus de reguliere bedrijfsvoering. Toen wij als raad begin juli 2015 wensen en bedenkingen mochten uiten, hebben wij dat gedaan op basis van, naar mijn conclusie, onvolledige of onjuiste informatie. Ik zal in vier punten toelichten waarom ik dat zo stel.

Het eerste punt is dat in de brief van 30 juni 2015 die wij als raad kregen, is gemeld – een letterlijk citaat – dat “de ING Bank en de BOM Capital hebben besloten hier in aanzienlijke omvang, 34 miljoen euro, te investeren.” Er staat dus dat ze dat hebben besloten. In werkelijkheid was er slechts sprake van een aanbod met voorwaarden, een termsheet met pagina’s lang voorwaarden. Het was dus geen besluit; het was alleen maar een voorwaardelijk aanbod.

In diezelfde brief aan de gemeenteraad is gemeld dat de banken een boekenonderzoek hebben uitgevoerd, een due diligence. Ondertussen is uit het feitenrelaas bekend dat dit niet gebeurd is. Het college heeft willen afgaan op het boekenonderzoek van de banken, maar het heeft niet aan de banken gevraagd wat het resultaat van het boekenonderzoek was. Er is ook geen boekenonderzoek geweest. Het derde punt, voorzitter, is dat in het contract was opgenomen, zoals ik zojuist al heb gezegd, dat het geld alleen besteed zou mogen worden aan de verhuizing terwijl binnen het gemeentehuis bekend was dat het besteed zou worden aan de bedrijfsvoering en de financieringsmix. Dat is niet gemeld aan de gemeenteraad.

Het vierde punt. Tijdens de bespreking van die brief en de wensen en bedenkingen op 7 juli meldde wethouder Velthuis op een vraag van Liberaal Nijmegen, dat de gemeente de laatste was in de rij die een besluit zou nemen. Dus iedereen heeft een besluit genomen – ook de banken – behalve de gemeente Nijmegen en dat blijkt dus niet waar te zijn.

Op deze vier punten zijn wij als raad niet goed geïnformeerd geweest, onvolledig en onjuist.

De conclusie van mijn fractie is dan ook dat de gemeenteraad wensen en bedenkingen heeft geuit op basis van onvolledige en deels onjuiste informatie. De raad is niet volledig meegenomen in de dilemma’s rond de betaling ineens. Hilckmann wilde dat er een betaling ineens kwam en daar zaten allerlei dilemma’s omheen, maar wij wisten niet dat het geld besteed zou worden aan de bedrijfsvoering. Dat is cruciaal, want als je het geld gaat besteden aan de bedrijfsvoering en niet aan de verhuizing, dan is het geld weg en dan kun je het niet meer besteden aan de verhuizing zelf. Als mijn fractie op dat moment had geweten dat de lening ...

Dhr. **Van Hooft**: Voorzitter?

De **voorzitter**: De heer Van Hooft.

Dhr. **Van Hooft**: Mag ik de heer Zwart een vraag stellen? Volgens mij was bij ons heel erg goed bekend dat Hilckmann al jaren verlies leed en dat Hilckmann ook een negatief eigen vermogen had. Het was dus bij ons bekend dat hij gewoon schulden had. Het was ook bekend dat Hilckmann een aanzienlijk rentevoordeel zou hebben als hij dat bedrag ineens zou krijgen. De rente die je aan de bank betaalt is ongeveer 10%, 11% en als je een lening van 10 miljoen euro hebt, kost je dat dus 1 miljoen euro per jaar. Hilckmann zou daar dus een aanzienlijk voordeel mee hebben en dat was mij in ieder geval wel bekend. Dat dit bij u niet bekend was, weet ik niet, maar wij zijn wel geïnformeerd over die last. Ik wist dat.

Dhr. **Zwart**: Dit is een cruciaal punt, voorzitter. Ik ben blij dat de heer Van Hooft deze vraag stelt.

Dhr. **Van Hooft**: Ik wist dat wel namelijk. Waarom wist u dat niet?

Dhr. **Zwart**: Ik ben dan heel benieuwd hoe u dat geweten hebt en dat moet u dan maar eens aan mij duidelijk maken. Ik ben gewend om alle stukken goed te lezen en ik weet zeker dat ik rondom dit dossier indertijd alles zeer uitgebreid bestudeerd heb. Dit punt was mij niet bekend. Temeer omdat in het contract klip en klaar stond dat het bedrag uitsluitend en volledig besteed zou mogen worden aan de verhuizing.

Dhr. **Van Hoof**t: Maar het was volstrekt duidelijk dat Hilckmann een grote schuld had en het was ook volstrekt duidelijk dat Hilckmann er een aanzienlijk financieel voordeel bij zou hebben, dat zou in de miljoenen euro's lopen, als wij in een keer een groot bedrag zouden voteren. Dat was een van de voorwaarden van de banken. Daar is ook gewoon over gesproken en duidelijk over gesproken. U hebt misschien die conclusie niet getrokken, maar ik heb die conclusie in ieder geval toen wel getrokken.

Dhr. **Zwart**: Dat vind ik heel knap van u. Mijn grote punt is juist dat dit dilemma, deze kwestie die binnen het stadhuis bekend was, nooit aan ons is gemeld in de vergaderingen. Uit het feitenrelaas blijkt, want dat is in de presentatie uitgelegd, dat het geld nodig was voor de bedrijfsvoering en de financieringsmix. Als u betoogt dat dit wel gemeld is, dan moet u mij maar eens laten zien waar dat gezegd is. Ik wist het niet en wij wisten het als raad niet. Wij waren verrast dat er van die 21 miljoen euro onmiddellijk 10 miljoen euro werd betaald aan ABN AMRO en wij wisten niet dat dit geld besteed zou worden aan de bedrijfsvoering. Wij gingen ervan uit, gezien het contract, dat het geld uitsluitend en volledig besteed zou mogen worden aan de verhuizing. Dat stond in het contract.

Dhr. **Van Hoof**t: Voorzitter, nog een vraag.

De **voorzitter**: Nog één keer.

Dhr. **Van Hoof**t: Ik wist ook niet dat het bedrag 10 miljoen euro was, laat dat ook even helder zijn, want dat wist ik ook niet. Ik wist wel dat het een aanzienlijk bedrag was en dat Hilckmann daar een groot voordeel mee had. Uitsluitend en alleen voor de verhuizing? Het is ook in het belang van de verhuizing dat je niet ieder jaar nog 1 miljoen euro aan rente betaalt aan de bank als je over drie jaar gaat verhuizen. Puur uit bedrijfseconomische overweging ben je natuurlijk compleet achterlijk, maar dan ook compleet achterlijk, als je niet een peperdure lening van de bank aflost met geld dat je krijgt. Dus is het ten behoeve van de verhuizing dat je jezelf 3 miljoen euro bespaart in drie jaar tijd. Dat is dus heel verstandig en ten behoeve van de verhuizing, 3 miljoen euro besparen en volgens mij is dat ook waar de banken op hebben ingezet. Die eisten namelijk dat de vermogenspositie van Hilckmann aanzienlijk zou worden versterkt, maar liefst met 21 miljoen euro.

Dhr. **Zwart**: Het is allemaal heel interessant, maar, voorzitter, het punt is juist dat dit soort dilemma's en dit soort feiten gedeeld hadden moeten worden met ons als gemeenteraad. Om de zin af te maken die ik zojuist begonnen was: als mijn fractie had geweten dat het geld daaraan besteed zou worden en als mijn fractie had geweten dat die lening slechts een aanbod onder voorwaarden was, onder pagina's lange voorwaarden, dan zou mijn fractie daar zeker wensen en bedenkingen over geuit hebben. Namelijk nogmaals benadrukken dat wij de bedenking hebben dat je dit alleen maar moet doen als inderdaad een lening verstrekt is en als het geld inderdaad alleen maar besteed wordt aan waar het voor bedoeld is.

Dhr. **Van Hoof**t: Voorzitter?

De **voorzitter**: Meneer Van Hoof, nu niet.

Dhr. **Zwart**: Dan hadden wij die wens en bedenking geuit en het is, lijkt mij, van groot belang in dit proces dat wij als raad volledig en juist geïnformeerd worden. Mijn betoog is, dat dit op vier punten niet het geval is geweest.

Dhr. **Van Hoof**t: Voorzitter?

De **voorzitter**: Maar dan wel een vraag, meneer Van Hoof.

Dhr. **Van Hoof**t: Ook op dit punt. Bij de stukken lag een brief van de bank waarin stond dat er een gecommiteerd aanbod was van de centrale afdeling financiën en dat dit gecommiteerd was om een financieringsarrangement te regelen. Ik heb nu even niet de letterlijke tekst bij me, maar die brief zat erbij. Dat was de stand van zaken bij de bank op dat moment. Dat was de letterlijke tekst waar wij van

uit konden gaan en daar stond niet in dat de lening al verstrekt was. Wat daar stond was dat men een financieringsarrangement mocht gaan regelen en dat ...

De **voorzitter**: Wat is uw vraag, meneer Van Hooft?

Dhr. **Van Hooft**: Mijn vraag is dus: hoe komt u erbij dat u ervan uitging dat die hele lening al in kannen en kruiken was? Nee, ze mochten dat aanbod gaan doen; dat was de positie op dat moment en daar waren wij volledig van op de hoogte. U ook. U hebt blijkbaar weer andere conclusies getrokken dan ik.

De **voorzitter**: De heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Ja en met recht ook wel. Ik zal er drie punten voor noemen.

Het eerste punt is dat in de brief aan de gemeenteraad waarop wij de wensen en bedenkingen hebben geuit, staat dat de banken besloten hebben. Dat is een letterlijk citaat.

Ten tweede. Op de vraag van de heer Eigenhuijsen van Liberaal Nijmegen die een week later vroeg of wij nu de laatste zijn die besluiten, werd geantwoord: ja, wij zijn de laatste die besluiten. Iedereen heeft als besloten.

Er is ook nog een derde aanwijzing, namelijk dat in het contract de ontbindende voorwaarde was opgenomen dat het pas zou doorgaan als inderdaad de lening verstrekt zou zijn. Dat was een klip en klare en zeer goed geformuleerde ontbindende voorwaarde. Daarmee konden wij als raad zeggen: "Oké, onder die voorwaarden stemmen wij in met dit waagstuk." Maar dan mag je er wel van uitgaan dat het college ook inderdaad de hand houdt aan die opschortende voorwaarde en dus even checkt of die lening inderdaad verstrekt is.

Dhr. **Van Hooft**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Nee. Ik ga aan de heer Zwart vragen hoe lang hij nog nodig heeft.

Dhr. **Zwart**: Ik heb nog een zin en dan ben ik klaar.

De **voorzitter**: Dan kan de heer Van Hooft daarna nog een vraag stellen. Dan geef ik u die kans, meneer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Mijn laatste zin? Ik heb mijn betoog afgerond en heb ik een vraag aan het college en die luidt: deelt het college de conclusie dat de raad onvolledig en deels onjuist is geïnformeerd? Dat is de vraag die ik aan het college wil stellen.

De **voorzitter**: De heer Van Hooft dan nog?

Dhr. **Van Hooft**: Nog even over dat besluit en dat de gemeente de laatste was in de rij. Dat was ook zo en de bank had ook besloten om een aanbod te doen; dat stond namelijk letterlijk in die brief. Daar stond ook als een van de opschortende voorwaarden terecht in dat op het moment dat de financiering rond was, dan pas de hele zaak rond was. Dat was een ontbindende voorwaarde. Daarover zegt u vervolgens heel terecht – en daar ben ik het ook mee eens – dat de notaris heeft gezegd dat de deal rond was en dat wij ervan zijn uitgegaan dat wat de notaris zei correct was en dat dit gecheckt had moeten worden met schriftelijke stukken. Dat staat ook in een van onze aanbevelingen. Als dat gecheckt was, dan was je erachter gekomen dat de deal niet rond was. Hilckman zegt dat de bank een aanbod had gedaan. Er schijnen offertes te liggen, maar daar is nooit een handtekening onder gezet en die handtekening hadden wij willen zien. Ik denk overigens dat dit materieel waarschijnlijk weinig had uitgemaakt.

De **voorzitter**: Meneer Van Hooft, u krijgt nog de gelegenheid voor uw termijn.

Dhr. **Van Hooft**: Het mooie van dit debat is, dat we nu juist een ...

De **voorzitter**: Als u een debat wilt voeren, moet u een vraag stellen. Dit zijn geen vragen.

Dhr. **Van Hooff**: Dit debat gaat toch niet alleen over vragen?

De **voorzitter**: Alleen betogen naar elkaar werkt ook niet.

Dhr. **Van Hooff**: Heen en weer, situaties schetsen ...

De **voorzitter**: Maakt u nu duidelijk wat u wilt voorleggen, meneer Van Hooff.

Dhr. **Van Hooff**: Ik snap dus nog steeds niet waar de heer Zwart naartoe gaat wat de informatievoorziening betreft. Met deze feiten op tafel denk ik dat u voldoende geïnformeerd bent. Maar goed, wij verschillen daarover van mening; dat hoor ik al.

Dhr. **Zwart**: Wij verschillen daar zeker van mening over en ik zeg nog maar een keer dat in de brief waarop wij onze wensen en bedenkingen hebben geuit, klip en klaar stond dat de banken besloten hebben om een lening te verstrekken. Daar was geen woord Spaans of Frans bij. Dat is wat aan ons is gemeld. Richting de heer Eigenhuijsen en ons allen is gezegd dat wij de laatste zijn die het besluit nemen. Bovendien stond een opschortende voorwaarde in het contract, dus konden wij op basis van die informatie ermee instemmen. Die informatie blijkt echter niet te kloppen, onjuist te zijn, onvolledig te zijn en dat is mijn grote punt dat ik hier aan de orde wil stellen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie wil dan het woord? De heer Van Elferen, D66.

Dhr. **Van Elferen**: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, vanavond vellen wij het politieke oordeel over het handelen van het college rondom de aankoop van het slachthuis. Niet langer praten we in beslotenheid over 4000 onderliggende pagina's, niet langer dimdammen we over of de schade voor de gemeente Nijmegen 6 miljoen euro, 21 miljoen euro of 27,7 miljoen euro zou bedragen en we praten ook niet langer over hoe het nu eigenlijk gaat met die rechtszaken, want daar gaat het vanavond niet over. Vanavond gaat het dus zelfs niet over het drama dat zich voor 250 werknemers voltrok toen op 27 februari 2016 het slachthuis de deuren sloot als gevolg van het uitblijven van handelsmogelijkheden naar China. Vanavond velt de Nijmeegse raad wel zijn definitieve oordeel over het handelen van het college rondom die transactie waarbij het college besloot om 21 miljoen euro in één keer over te maken. Voor D66 zijn er eigenlijk drie feiten die daarbij een precieze benoeming verdienen. Allereerst is er de raadskamer in november 2014 waar mevrouw Schellekens van de PvdA de wethouder vroeg hoe hij ervoor zou zorgen dat het geld besteed zou worden aan waar het voor bedoeld was, namelijk de verhuizing naar Cuijk. De wethouder antwoordde en ik heb een nog een iets uitgebreider citaat zelfs dan de heer Zwart voorlas, maar ik vind het belangrijk dat het toch nog een keer herhaald wordt: "Uitbetaling in verschillende periodes lijkt mij een heel zinvol scenario. Het kan niet zo zijn dat wij straks het geld in één keer overmaken en men bij wijze van spreken vervolgens met dat geld naar de Canarische Eilanden gaat. We hebben daar eerder voorbeelden van gezien. Dat moet zorgvuldig gebeuren met de bedoeling dat er een gegarandeerde verhuizing naar Cuijk plaatsvindt." Ik vind het overigens zelf niet gek dat mevrouw Schellekens daar behoorlijk gerustgesteld door was; dat was ik namelijk zelf ook. Tot op de dag van vandaag heeft de wethouder niet verklaard waarom hij hiervan is afgeweken. Hij heeft ook geen bijzondere aandacht aan de afwijking besteed in de brief van 30 juni waarin de raad wordt uitgenodigd om wensen en bedenkingen te uiten. Daarnaast wil D66 aan ...

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Vergunst.

Dhr. **Vergunst**: Ik wil toch even een vraag stellen over dit punt, want dit werd zojuist ook al door de heer Zwart ingebracht en nu brengt u het weer in. Het is aangestipt door een individueel raadslid, maar het is in november 2014 niet opgenomen als wens en bedenking. Dat is een. Vervolgens heeft het college in juni 2015 het volledige dossier aan ons als raad gegeven en hebben wij dus volledige kennis kunnen nemen van hoe die deal eruitzag. Ik kan mij niet herinneren – dan zou u even mijn

geheugen moeten oprispen – dat wij in juli 2015 over dit punt opnieuw een debat hebben gevoerd en dat er dus opnieuw vanuit de raad expliciete wensen en bedenkingen zijn geuit op dit punt. Ik wil aan u vragen of u het niet met mij erover eens bent dat de raad op de hoogte was van hoe de deal in elkaar stak in juni 2015.

Dhr. **Van Elferen**: Als raadsleden dit soort dingen zeggen, denk ik altijd: wat een ontzettende zelfverloochening. Want als een wethouder iets toezegt aan een raadslid – nog los van hoe het gedocumenteerd wordt – dan vertrouwen we de wethouder toch op zijn woord? Dat is toch het vertrouwensbegin­sel dat we hier hebben in de raad? Dat is een.

Ten tweede. Over die wensen en bedenkingen is het niet onbelangrijk dat ook daar geldt dat het opstellen van een contract aan de wethouder is. Wij zijn hier allemaal geen juristen, althans sommigen, dus zeggen wij dat. We noemen dat de uitvoerende kant van een uiteindelijk privaatrechtelijke beslissing.

Dhr. **Vergunst**: Maar, voorzitter...

Dhr. **Van Elferen**: Waar wij op gestuurd hebben als raad, als ik heel even mijn antwoord af mag maken, voorzitter, zijn de grote vragen die speelden rond dat moment. Dat betrof bijvoorbeeld de inbrengwaarde en dat waren de grote politieke vragen die toen voorlagen. Als u als raadslid altijd bij de uitvoering betrokken zou willen zijn, dan krijgen we sowieso een heel andere politiek.

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter, de heer Van Elferen begint zijn betoog juist bij het in één keer betalen van 21 miljoen euro. Volgens mij is dat voor D66 een van de belangrijkste punten in het hele dossier. Dan stel ik toch de vraag aan D66 waarom die fractie dan geen wensen en bedenkingen heeft opgenomen op dit punt.

Dhr. **Van Elferen**: Ik heb die vraag volgens mij zojuist beantwoord. Ik wil het nog wel een keer doen. De raad maakt zichzelf telkens klein als hij zegt dat hij per se wil meepraten over de spelfouten in contracten en per se wil meepraten over de uitvoering van contracten. Ik vind het toch wel belangrijk om dat te zeggen, want u maakt er nu een grap van maar dat is het juist niet. Als het college op basis van artikel 160 van de Gemeentewet een privaatrechtelijke handeling doet oftewel iets waarvan in de Gemeentewet staat dat het college dat mag doen, dan is het niet aan ons om verantwoordelijk te zijn voor die uitvoering. Klaar. Artikel 169 van de Gemeentewet stelt vast dat wij wensen en bedenkingen mogen uiten. Dat hebben wij gedaan over wat op dat moment de politieke hoofdlijn was en dat is ook waar een raad over gaat.

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter, is de heer Van Elferen het dan niet met mij erover eens dat hij toen blijkbaar heeft ingeschat dat dit geen politiek hoofdonderwerp was en dat dit dus reden was voor de fractie van D66 om dit geen onderdeel uit te laten maken van de wensen en bedenkingen?

Dhr. **Van Elferen**: Dat heeft dus alles te maken met een eerder gedane toezegging. Het college zegt: "We gaan het geld overmaken." En het college zegt: "We gaan dat zeker niet in één keer doen. Letterlijk.

Dhr. **Van Hooft**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Vervolgt u uw betoog, zou ik voorstellen. Een vraag, maar nu echt een vraag.

Dhr. **Van Hooft**: Ja, echt een vraag. In alle documenten die wij toen hebben gehad was klip en klaar dat er in één keer een bedrag van 21 miljoen euro zou worden overgemaakt en vervolgens, als er eenmaal gebouwd zou worden, 6,6 miljoen euro volgens milestones gefaseerd. Dat wist u, dat wist ik, dat wist iedereen hier. Daar hebben wij hier allemaal mee ingestemd. Nu gaat u mij vertellen: "Ja, dat was eigenlijk een uitvoeringsdetail en omdat het college een halfjaar daarvoor had gezegd dat het de bedoeling was om zo veel mogelijk gefaseerd te werken, ga ik ervan uit dat die 21 miljoen euro niet in één keer wordt overgemaakt maar gefaseerd." In alle stukken stond klip en klaar dat 21 miljoen euro in één keer zou worden overgemaakt. Hoe komt u daar dan bij?

Dhr. **Van Elferen**: De heer Van Hooft heeft het nog nooit zo prachtig samengevat. Als ik het college niet meer op zijn blauwe ogen kan geloven, dan kunnen wij hier ons werk niet doen.

Dhr. **Van Hooft**: U hebt toch al die stukken gezien?

Dhr. **Van Elferen**: Ja.

Dhr. **Van Hooft**: Er was een onderhandelingsresultaat dat er aan het eind van de rit uiteindelijk uit kwam. Daar was uitgekomen dat wat gefaseerd was, die 6,6 miljoen euro was maar niet die 21 miljoen euro. U dacht zeker: die 21 miljoen euro zal ook wel gefaseerd worden uitbetaald.

Dhr. **Van Elferen**: Inderdaad, precies.

Dhr. **Van Hooft**: Dan bent u echt niet helemaal bij uw hoofd. Sorry hoor.

De **voorzitter**: Die laatste opmerking, meneer Van Hooft, hoeft niet per se zo. Maar goed. Meneer Van Elferen, gaat u verder met uw betoog.

Dhr. **Van Elferen**: Ik wil toch wel dat punt maken. Of we goed bij ons hoofd zijn, lijkt me minder relevant, maar als we ons als raadsleden telkens tot uitvoeringsorganisatie maken die contracten van het college aan het checken is op wanneer in welke fase wat overgemaakt wordt, dan hebben we volgens mij niets begrepen van waarvoor we als raad op aarde zijn.

Daarnaast wil D66 de aandacht vestigen op het feit dat precies in de brief van 30 juni 2015 waarin we uitgenodigd werden om wensen en bedenkingen te uiten aan de raad werd gemeld dat er sprake was van onvoorwaardelijke financiering. Er stond dus niet dat nog een aanbod werd gedaan naar een offerte, er stond dat er sprake is van onvoorwaardelijke financiering. Dat was op dat moment het onjuist informeren van de raad. Dat leidt wat mij betreft tot twee belangrijke overige constatering.

Allereerst heeft de raad op basis van onjuiste feiten zijn wensen en bedenkingen geuit. Het klopte niet wat er stond en toch is de raad gevraagd wensen en bedenkingen te uiten. Of het college te goeder trouw was op dat moment, doet daarbij absoluut niet ter zake. Het college is zelf verantwoordelijk voor hoe het dit soort informatie vergaart.

Daarnaast is er een tweede aspect in deze verkeerde informatie. Het college heeft bij herhaling in de kamer gezegd – ook in de kamers die we het afgelopen halfjaar hebben gehad – dat het niet beter wist dan dat die financiering er was. Het college heeft dus ook de bevindingen van de banken omtrent de financiële en strategische positie van Hilckmann als voldoende beschouwd. Dat is best wel belangrijk want diezelfde banken bouwden op dat moment dus wel voorbehouden in voor als die Chinadeal niet door zou gaan. Dat is precies de reden waardoor Hilckmann uiteindelijk de deuren sloot en precies de reden waarom de banken toen niet in het schip zaten; precies die factor was door de banken herkend en aangebracht in hun voorwaarden.

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter?

Dhr. **Van Elferen**: De gemeente Nijmegen heeft op dat moment niet dat onderzoek gedaan en heeft dus niet het voordeel kunnen hebben dat de banken daar hadden.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Vergunst.

Dhr. **Vergunst**: Dank u wel. Ik denk dat de heer Van Elferen helemaal gelijk heeft. Dat klopt inderdaad. Dat heeft het college ook al eerder gezegd en dat staat ook in het feitenrelaas. De gemeente had inderdaad niet de beschikking over alle informatie. Dat komt omdat ING en BOM Capital weigerden die informatie op een normale manier te delen met het college. Alleen de ambtenaren mochten inkijken; het college mocht die informatie niet krijgen. U suggereert hier nu alsof het college informatie heeft achtergehouden. Het college heeft die informatie zelf niet gehad. Dat is juist waarom wij deze motie hebben ingediend om daarvan te leren. Wij moeten dus ook niet meer op die manier een onderhandeling ingaan als mensen zich kunnen verschuilen achter geheimhouding.

Dhr. **Van Elferen**: Ik heb het gevoel dat de coalitie het vaker met mij eens is of het beter weet samen te vatten dan ik soms zelf uit mijn woorden kom. Wat de heer Vergunst heel terecht zegt, is dat je dan dus iets anders moet gaan doen. Je bent bestuurder van deze stad en als je bestuurder bent van deze stad, dan dien je dus zelf ervoor te zorgen dat je positie zodanig is. Daar hebben we de motie van de heer Vergunst niet voor nodig. Dat is ook precies het punt dat ik hier wil maken. Als bestuurder van een stad met 170.000 inwoners kun je geen andere informatiepositie hebben dan banken en investeerders in het geval van een investering van 27 miljoen euro. Dan laat je jezelf maar extra adviseren, dan stel je maar scherpere voorwaarden, maar je kunt niet met een blinddoek voor een dergelijke transactie doen.

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Nog eenmaal.

Dhr. **Vergunst**: Dat is volgens mij precies de les die wij hier nu geleerd hebben, maar als we terugkijken naar de situatie en naar wat er gebeurd is, hoe kunt u dan blijven beweren dat het college de raad willens en wetens informatie heeft achtergehouden? Want dat is wat u suggereert. U suggereert hier dat wij als raad geen juiste informatie hebben gekregen van het college om wensen en bedenkingen te formuleren. Hoe kunt u dat dan volhouden?

Dhr. **Van Elferen**: Ik zal alleen op het allerlaatste reageren. Ik heb nooit gezegd dat het college iets heeft achtergehouden. Dat heeft de heer Zwart overigens wel gezegd, maar dat terzijde. De informatie namelijk dat er wel degelijk geld naar de bedrijfsvoering van Hilckmann zou gaan; die was dus eerder op het stadhuis bekend dan uiteindelijk bij de raad. Dat even terzijde.

Ik heb dat niet gezegd en ik neem er dan ook afstand van dat ik dat zou hebben gezegd. Wat ik wel heb gezegd en dat is misschien wel interessant, is dat het college ons dus verkeerd heeft voorgelicht. Dat het daarin misschien te goeder trouw was, maakt dus niet uit. Dat is precies wat ik zeg.

Voorzitter, ik rond af. D66 oordeelt dus vanavond over de opstelling van het college in eigenlijk de hele eerste helft van 2015. Daarmee ronden we ook vanavond iets af. Dat geldt dus niet voor iedereen. De mensen die hun baan kwijt zijn, moeten nog maar afwachten of ze vanuit de rechtszaken hun geld krijgen en of ze nog een baan vinden. Dan zijn de Nijmeegse belastingbetalers erg benieuwd hoeveel geld er uiteindelijk al dan niet weg is. Zelfs als dat niets is, maakt dat voor D66 niet uit. Als je 27,7 miljoen euro aan transactiewaarde hebt, dan heb je zorgvuldigheid nodig. Dan heb je zorgvuldigheid nodig die te maken heeft met onderzoek, dan heb je zorgvuldigheid nodig die ermee te maken heeft met dat je goed tegen de raad zegt wat je bedoelt te zeggen en dan heb je zorgvuldigheid nodig die ervoor zorgt dat, als je in november zegt dat je niet in delen gaat betalen, je er dan niet in juni op terug kunt komen zonder er opmerkingen over te maken.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wie mag ik vervolgens het woord geven? De heer Van Hooft, SP.

Dhr. **Van Hooft**: Dank u wel, voorzitter. Deze raad heeft volgens mij unaniem het college aan het werk gezet om met Hilckmann te gaan onderhandelen. Dat was nodig na een uitspraak van de Raad van State en nadat de gesprekken met Hilckmann al een aantal jaren niet meer gevoerd werden. In 2008 is Hilckmann een bedrag van 21 miljoen euro geboden zonder enige werkgelegenheidsgarantie. Dat werd door Hilckmann naar de prullenbak verwezen als een jodenfooi. Vervolgens, na die uitspraak van de Raad van State in 2014, gingen wij opnieuw met Hilckmann in gesprek en werd inderdaad ook gezegd: wij moeten dat bedrag zo veel mogelijk gefaseerd betalen. Daar was volgens mij iedereen hier het over eens. Wij moesten dat bedrijf uitkopen omdat wij daar op termijn woningen willen bouwen. Een bedrijf met een omzet van 170 miljoen euro per jaar, kun je niet voor een paar dubbeltjes uitkopen. Die kun je ook niet voor een paar euro uitkopen; dat kost je miljoenen en miljoenen euro's. Dat kan 15 miljoen euro zijn, dat kan 21 miljoen euro zijn, dat kan 27 miljoen euro zijn. Dat kost in ieder geval heel veel euro's. Tegen iedereen die hier de suggestie heeft gewekt dat wij 21 miljoen euro in een putje hebben gegooid, nadat Hilckmann zijn poorten sloot, durf ik te zeggen dat dit volkomen onzin is. Wij moeten ...

Dhr. **Klein Hemmink**: Voorzitter?

De **voorzitter**: De heer Klein Hemmink.

Dhr. **Klein Hemmink**: Ik ben verbaasd, meneer Van Hooft, dat u nu zegt dat dat het onzin is dat wij vinden dat we 21 miljoen euro in een putje hebben gegooid. Het zijn de woorden van het college en van uzelf dat er 21 miljoen euro over de balk is gesmeten. Dat hebben wij niet gezegd, dat heeft het college gezegd omtrent de werkgelegenheid. Daarvoor was die 21 miljoen euro over de balk gesmeten. Dat hebt u groot uit laten meten door het college en dat hebt u gedaan. Nu gaat u iets anders beweren? Ik snap het niet meer, hoor.

Dhr. **Van Hooft**: Ik heb die woorden nooit gebruikt en het college heeft die woorden ook nooit gebruikt. Uw voorman heeft die woorden wel gebruikt. Die is er nu vanavond niet, maar die heeft die woorden wel gebruikt. Het maakt mij niet uit wie ze heeft gebruikt. Ik wil even duidelijk zeggen dat het beeld alsof er 21 miljoen euro over de balk is gegooid, niet deugt. Voor een bedrijf met 170 miljoen euro omzet moet je een forse en een redelijke en een billijke schadevergoeding betalen als het van de plek waar het zit, wordt weggejaagd. We zitten hier niet in China waar je kunt zeggen: donder maar op van dit terrein, dat is nu bedoeld voor andere zaken. In Nederland gaan wij fatsoenlijk om met bedrijven als zij weg moeten van de plek waar ze zitten en dan dient daar een fatsoenlijke schadevergoeding voor betaald te worden.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Over dit punt van die 21 miljoen euro en of dat al dan niet weggegooid geld is. Volgens mij is de heer Van Hooft er ondertussen wel mee bekend dat dit een heel bijzonder geval was waarbij de grond altijd van de gemeente is geweest en dat de bedrijven die daar slachttten tot de jaren zeventig daar voor niets hebben mogen werken, tientallen jaren lang zonder huur te betalen. In de jaren zeventig is de afspraak gemaakt dat, als het bedrijf zou stoppen, dan de grond en het opstalrecht om niet terug zouden vallen aan de gemeente.

Dhr. **Van Hooft**: Dat is mij volledig bekend, meneer Zwart. Dat is mij volledig bekend en de suggestie...

Dhr. **Zwart**: Dan is de conclusie dat, als een bedrijf heeft besloten om ermee te stoppen, het opstalrecht dan zou ...

Dhr. **Van Hooft**: Als een bedrijf zelf dat zegt, ja.

Dhr. **Zwart**: Misschien mag ik doorgaan, voorzitter? Het opstalrecht zou dan niet aan de gemeente zijn teruggevallen, volgens de afspraken uit de jaren zeventig.

Dhr. **Van Hooft**: Dat klopt; dat is mij volledig bekend. Dat zeg ik.

Dhr. **Zwart**: Daarmee kun je dus zeggen dat die 21 miljoen euro inderdaad in de afvoerput is gegooid en dat, als het anders zou zijn gelopen, de gemeente Nijmegen het opstalrecht voor niet zou hebben gekregen wat helemaal niet raar zou zijn geweest want tientallen jarenlang heeft men daar gratis kunnen werken.

Dhr. **Van Hooft**: Ik kan daar een glashelder antwoord op geven, meneer Zwart. Dat bedrijf zou nooit uit zichzelf zijn weggegaan. Wij hebben het bedrijf van dat terrein niet weggejaagd, maar we hebben het uitgekocht. Het bedrijf zou nooit uit zichzelf zijn weggegaan. Het scenario dat u hiermee schetst, namelijk dat het uit zichzelf weg zou zijn gegaan, zou nooit maar dan ook nooit optreden. Dat is een.

Dus de suggestie die u wekt, want nu ben ik even antwoord aan het geven, dat we het bedrijf voor niets hadden kunnen krijgen, dat is een valse suggestie.

Dan komt punt 2 en dat is een ander punt. U ...

Dhr. **Klein Hemmink**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Nee, ik laat de heer Van Hooft nu even het betoog afmaken.

Dhr. **Van Hooft**: Ik ben al antwoord aan het geven op de heer Zwart.

De **voorzitter**: Ik probeer u te helpen omdat ik merk dat er van links en rechts nu wat geluiden komen, maar u hebt het woord.

Dhr. **Van Hooft**: Punt 2 is dat u eigenlijk zegt: "Wat nog beter zou zijn geweest, is dat als we maar lang genoeg gewacht hadden, ze vanzelf waren weggegaan of failliet waren gegaan." U bent een van degenen die eigenlijk pleit voor een uitrookscenario terwijl u vervolgens, toen het bedrijf op de fles ging, een paar maanden later wel op de stoep stond om te zeggen hoe schandalig Hilckmann met zijn personeel omgaat. Ik noem dat huichelarij, want u was helemaal niet begaan met het lot van het personeel, want u zou het bedrijf het liefste uitroken omdat het in uw scenario voor een dubbeltje op de eerste rang zou zitten.

Dan heb ik nog een derde punt. Uw eigen wethouder, van uw partij, heeft in 2008 21 miljoen euro geboden. Die is dus knettergek want de heer Zwart had allang bepaald dat we dat bedrijf voor 0 euro hadden kunnen krijgen als het weg was gegaan. Meneer Zwart, u bent hier een hoop mist aan het creëren en een beeld aan het schetsen dat niet klopt met de werkelijkheid, alleen maar om hier mensen in een kwaad daglicht te stellen. Dat stelt mij zeer teleur.

Ik wil mijn verhaal even afmaken.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Zwart het woord die een interruptie mag plaatsen, maar dan in de vraagvorm, want ik kan de betogen al bijna dromen en dat is knap na veertig minuten. De heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Ik ga toch nieuwe dingen zeggen, maar wel kort hoor. Zoals u zojuist zelf al aangaf, leed het bedrijf al jarenlang flinke verliezen. Of dat bedrijf eeuwig door zou gaan, is maar zeer de vraag. Uiteraard moeten wij ons als overheid fatsoenlijk opstellen. Dat hebben we al die decennia ook altijd gedaan, want het heeft daar al die jaren gratis gezeten; een service aan de zaak. Als een bedrijf dan heeft besloten dat in deze markt geen droog brood meer te verdienen valt en ermee te stoppen, dan zou het voor iedereen een heel keurige oplossing zijn geweest. Uiteraard zou dat jammer zijn voor de werkgelegenheid, maar dat is iets wat nu ook gebeurd is en wat misschien onvermijdelijk zou zijn geweest.

Dhr. **Van Hooft**: Behalve dat het bedrijf goede redenen had om aan te nemen dat het nog een heel billijke en fatsoenlijke schadevergoeding zou krijgen voor het feit dat het daar wegging en de banken dat blijkbaar ook aangenomen hebben. Die hadden niet voor niets 10 miljoen euro gefinancierd, want die gingen er blijkbaar van uit dat er nog altijd een bedrag van de gemeente zou komen dat minimaal die 10 miljoen euro zou zijn geweest. Waarom ga je als bank anders zo veel geld in een bedrijf steken dat zo slecht loopt? Want het ging al jaren slecht en toch heeft de bank dat steeds gefinancierd omdat de bank zeker wist dat ooit de gemeente zou komen en daar een fatsoenlijk uitkoopbedrag voor zou moeten betalen.

Maar goed, ik ga verder met mijn betoog. Er wordt hier door mensen gesteld dat wij slecht geïnformeerd zijn. Ik heb zojuist al in de debatten – ook met u en met D66 – gezegd dat ik goed op de hoogte was van alle feiten, laten we maar even zeggen alle relevante feiten, om een besluit te kunnen nemen. Ik was goed op de hoogte van de slechte situatie van Hilckmann. Ik was er goed van op de hoogte dat de banken uiteindelijk nog een aanbod moesten doen. Er is één ding waarvan ik uiteindelijk niet op de hoogte was en waarvan het college uiteindelijk ook niet op de hoogte bleek te zijn. Dat was namelijk dat het aanbod waarvan wij dachten dat dit gedaan was, omdat de notaris had gezegd dat het in orde was, er wel was maar dat het nooit is ondertekend. Dat is dus exact een van de aanbevelingen die wij in onze motie doen, namelijk dat je ook de notaris moet controleren, hoewel hij voor

dat vak is ingehuurd want hij is degene die stempels zet voor waarheidsvinding en voor bevestiging. Op dat punt heeft hij zijn werk blijkbaar niet goed gedaan en dat hebben wij als gemeente niet gecontroleerd. In de toekomst moeten wij dus altijd schriftelijk bevestiging krijgen van dat soort zaken. Dan hadden wij geweten of die lening er wel of niet was geweest en dan was de deal niet doorgegaan. Overigens, als Hilckmann die handtekening wel had gezet en had gezegd akkoord te gaan met die lening en vervolgens alsnog zijn bedrijfsvoering zou hebben gestopt, was het resultaat exact hetzelfde geweest. Dus ook die lening en het ondertekenen van die lening was geen garantie geweest voor de bedrijfsvoering van Hilckmann en dat Hilckmann binnen drie jaar zou verhuizen.

Dhr. **Van Elferen**: Voorzitter?

De **voorzitter**: U had zojuist aangekondigd, meneer Van Hooft, dat u het einde van uw betoog in zou gaan. Klopt dat nog steeds?

Dhr. **Van Hooft**: Een voortzetting van mijn betoog.

De **voorzitter**: Oké. Omdat iedereen nu op elk punt reageert, geef ik de heer Van Elferen het woord.

Dhr. **Van Hooft**: Het zijn volgens mij geen kleine puntjes, dus ...

Dhr. **Van Elferen**: Nee, dat lijkt mij ook niet. Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Van Hooft. Hij refereert de hele tijd aan een motie met allerlei aanbevelingen maar als je die allemaal bij elkaar optelt, dan is hij dus bijna hetzelfde oordeel toegedaan als bijvoorbeeld ikzelf; namelijk dat dit eigenlijk allemaal zou moeten gebeuren. Kan hij mij uitleggen waarom hij eigenlijk het college ermee weg laat komen dat dit niet al gebeurde? Dat is toch eigenlijk heel erg voor de hand liggend?

Dhr. **Van Hooft**: Ik weet niet of dat heel voor de hand liggend is. Laten we die aanbevelingen er even bij pakken, met name het onderscheid tussen de opstallen en de werkgelegenheid. Voor Hilckmann is de uitkoop van een bedrijf een juridische transactie waarbij je de opstallen koopt, dat is de kern. Wij hadden een politiek doel en dat was die grond verwerven. Wij hoefden de grond niet te verwerven want daar waren we al eigenaar van, maar we wilden die locatie tot onze beschikking krijgen om in de toekomst woningbouw te kunnen realiseren. Dat is één. Ten tweede wilden wij ook werkgelegenheid behouden en dat is een politiek doel. Dat hebben we vervolgens in een contract vervat waarin dat eigenlijk allemaal door elkaar is gaan lopen. Je zou hooguit kunnen zeggen: die 6,6 miljoen euro is gezekerd en dat lag naar de toekomst toe, naar de verhuizing. Van die 21 miljoen euro kunnen wij niet zeggen dat zoveel procent daarvan wel of niet voor de werkgelegenheid is en zoveel procent voor de opstallen. Daar zal de rechter nu een uitspraak over moeten doen. In mijn optiek moet je daar dus glashelder over zijn en dat waren we toen niet. Dat is de les die ik heb geleerd, want daardoor is die onduidelijkheid ontstaan. De heer Zwart doet zelfs alsof we het voor 0 euro hadden kunnen krijgen en dat die hele 21 miljoen euro voor de werkgelegenheid is bedoeld. Dat soort onduidelijkheid is heel schadelijk, want zo ligt het natuurlijk niet. Je kunt een bedrijf dat 170 miljoen euro omzet maakt niet voor 0 euro uitkopen. Daar moet je 15 miljoen euro of 20 miljoen euro voor betalen.

Dhr. **Van Elferen**: Voorzitter?

De **voorzitter**: De heer Van Elferen voor een vervolgvraag.

Dhr. **Van Elferen**: Er wordt heel veel stof opgeworpen, dus zal ik mijn vraag iets bondiger formuleren. Als je een college zo veel moet aanraden, vertrouw je het dan eigenlijk wel?

Dhr. **Van Hooft**: Ja, volstrekt. Want toen wij dat besluit namen, was volstrekt helder dat alles wat hierin staat er zo uitzag. Behoudens dan die notaris zullen we maar zeggen, want omtrent die notaris gingen wij ook ervan uit dat het wel goed zou zijn en dat blijkt dus niet altijd goed te zijn. De helderheid over vastgoed aan de ene kant en behoud van werkgelegenheid aan de andere kant, was er niet. De geheimhouding was er en dat wisten wij. Daarvan zeggen we nu: dat moet je eigenlijk allemaal niet willen, dat zou je anders moeten doen. Dat hebben we dus geleerd. Het enige punt dat ik toen niet

wist, was die notaris. Dat wisten we niet op het moment van besluitvorming. We zijn er later achter gekomen dat dit uiteindelijk onjuist was en ik denk dat je dit in de toekomst anders moet doen. Dat heeft niets met het vertrouwen in het college te maken. Volgens mij betreft dat gewoon de wijsheid voor- en achteraf en achteraf is het voor iedereen altijd gemakkelijk praten. Vooraf wisten wij deze dingen wel, maar achteraf gezien zijn ze wel belangrijk gebleken.

De **voorzitter**: Zou u uw betoog kunnen vervolgen, meneer Van Hooft?

Dhr. **Van Hooft**: Ja. De aanbevelingen liggen er. Ik denk dat we als raad toen uiteindelijk een verstandig besluit hebben genomen. Het is uiterst treurig dat Hilckmann de deuren heeft gesloten. Ik denk dat het college ons ruimschoots voldoende geïnformeerd heeft. Ik wil niet zeggen dat wij bijna mee aan de onderhandelingstafel zaten, maar we zaten wel direct daarachter. Wij waren goed op de hoogte van alle feiten die relevant waren en dat is niet onbelangrijk. Op grond daarvan hebben wij ook besluiten genomen. Ik denk dat we deze lessen eerder hadden kunnen trekken. Dat is eigenlijk wel een beetje treurig omdat we bijvoorbeeld met de hele verhuizing van alle glastuinders in Lent deze fout eigenlijk ook hebben gemaakt. Toen hebben we ook geen onderscheid gemaakt tussen vastgoed en behoud van werkgelegenheid of verhuizing. In die zin hadden we die lessen eerder kunnen en moeten trekken. Nu denk ik dat we, met de feiten die voor ons liggen, die lessen echt moeten trekken. Daar laat ik het maar even bij zitten.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Dank u wel. Is er nog een vraag of zijn het volgende woordverzoeken?

Dhr. **Eigenhuijsen**: Nee, een klein vraagje nog.

De **voorzitter**: Oké. De heer Eigenhuijsen.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Ik heb nog een heel klein vraagje aan de heer Van Hooft over de motie met alle beperkingen en alle voorwaarden die u het college oplegt. Zou het nu niet handig zijn dat, als je geld geeft voor een verhuizing van een bedrijf, je dan tegen het bedrijf zegt: "Ga je ook grond kopen?"

Dhr. **Van Hooft**: Ja, en?

Dhr. **Eigenhuijsen**: Hebt u ergens in de stukken een intentieovereenkomst, een grondovereenkomst of een mogelijkheid tot het aankopen van grond gezien? Hebt u dat ergens in die stukken gelezen?

Dhr. **Van Hooft**: Het was de bedoeling dat men naar Cuijk ging, maar ik heb daar geen verklarende stukken van gezien waar alle handtekeningen onder stonden. Volgens mij was dat in Cuijk allemaal ook nog niet zover. Maar goed.

Dhr. **Eigenhuijsen**: U hebt geen stukken gezien dat grond is gekocht in Cuijk of dat er überhaupt een intentie was om te kopen?

Dhr. **Van Hooft**: Nee.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Dijk namens de VVD-fractie.

Mw. **Van Dijk**: Dank u wel, voorzitter. Bij enkele collega's die vóór mij hebben gesproken zijn de woorden 'tijdsdruk' en 'zorgvuldigheid' gevallen. Dat zijn exact de twee woorden waaromtrent ik mijn betoog wilde opbouwen, want we hebben het hier vanavond over het politieke handelen van het college en van de raad. Wat is er gebeurd in de afgelopen jaren en met name ook bijna een jaar geleden toen we de deuren definitief sloten? Ik heb al in eerdere kamerrondes mijn zorgen geuit over het feit dat ik mij niet aan de indruk kan onttrekken dat wij ons enorm onder druk hebben laten zetten. Dat er

door die druk een enorme haast is ontstaan om tot een deal te komen. Een deal met verschillende partijen – een ingewikkelde deal – omdat we ook de werkgelegenheid wilden behouden waardoor we wellicht veel te snel gehandeld hebben. Hadden we dan wat langer de tijd moeten nemen? Ik denk dat we inderdaad nog wat langer de tijd hadden moeten nemen, met het eventuele risico dat die deal niet door zou zijn gegaan of dat die nog moeilijker was geworden. Maar zorgvuldigheid is heel erg belangrijk. Als je onderhandelt, en dat weten denk ik heel veel mensen die hier aan tafel zitten in deze raadzaal, is het nooit goed als je jezelf onder druk laat zetten. Neem de tijd en doe dat heel erg zorgvuldig. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat wij daar de plank wellicht heel erg mis hebben geslagen. Als je dan kijkt naar die tijdsdruk, dan is er een aantal momenten in het proces waarbij ikzelf terugkijkende denk: daar hadden alarmbellen moeten afgaan. Dat zijn momenten dat er wijzigingen plaatsvonden in het proces, wijzigingen in de houding van Hilckmann, in de houding van banken, externe financiers; waarbij we achteraf kunnen zeggen: “daar hadden we eigenlijk vraagtekens bij moeten zetten; daar hadden we eigenlijk verder op door moeten vragen.” Ik denk dan aan veranderingen op het gebied van waarom Hilckmann opeens een enorme haast kreeg om tot een deal te komen. Ging Hilckmann niet meer akkoord met de 21 miljoen euro die eerder aan hem was geboden? Waarom moest daar opeens zo veel geld bij? Toen hadden alarmbellen af moeten gaan. Waarom zei Hilckmann op een gegeven moment: “We gaan de deal stuk laten lopen als we in termijnen gaan betalen”? Waarom wilde Hilckmann in één keer die 21 miljoen euro terwijl de raad het college de opdracht had meegegeven: ga dat in termijnen betalen? Waarom was dat een dealbreker voor Hilckmann? Daar hadden alarmbellen af moeten gaan. Ook op het moment dat er werd gesteld dat met betrekking tot het boekhoudkundig onderzoek eisen werden gesteld omtrent geheimhouding en dat wij dus eigenlijk blind hebben gevaren op wat ING en BOM Capital ons vertelden. Ook daar hadden alarmbellen moeten afgaan. Voor de zorgvuldigheid van het traject hadden we daar langer bij stil moeten staan. We hadden daar meer tijd voor moeten nemen; we hadden ons niet onder die enorme tijdsdruk moeten zetten.

Zorgvuldigheid betreft voor mij ook dat wij lessen trekken uit wat er geleerd is en dat we ervoor zorgen dat we nooit meer in een dergelijke situatie terechtkomen. Ik denk dat de motie die door GroenLinks en andere partijen is ingediend, in ieder geval een stap in de goede richting is. Wat ik daarin ook heel erg belangrijk vind, is dat er een interne evaluatie plaatsvindt over wat er nu allemaal is gebeurd en welke lessen we met ons allen kunnen trekken. De wethouders hebben dat in de vorige kamerronde ook al aangegeven. Ik vind het heel belangrijk dat wij als raad die evaluatie kunnen inzien en dat we daar met ons allen inderdaad inzicht in krijgen, juist voor die zorgvuldigheid en juist voor het feit dat we ons in de toekomst dus niet meer onder zo'n enorme tijdsdruk laten zetten.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u. Ik geef allereerst het woord aan mevrouw Grutters, namens Stadspartij DNF.

Mw. **Grutters**: Dank u wel, voorzitter. De discussie in de openbaarheid gaat op het moment alleen nog maar over regels, informatie en geld en niet meer over de mensen, terwijl in deze hele discussie veel meer gekeken zou kunnen worden naar hoe de voorgaande besluitvorming en keuzes zijn geweest in relatie tot de werkgelegenheid van de medewerkers van Hilckmann en onderhuurder SN Retail. Gemeente Nijmegen wil op de locatie Hilckmann huizen bouwen en wil van de stank in de woonwijk af. Van de rechter moest de gemeente Nijmegen Hilckmann uitkopen. Dat is een feit; punt uit. De gemeente Nijmegen moest een deal sluiten en kon daar niet langer mee wachten, want dan zou Hilckmann in de problemen komen en was er een grote kans dat de medewerkers geen werk meer hadden. Dat is ook een feit. De gemeente Nijmegen, ook u allemaal, zag dat en koppelde die koop aan de werkgelegenheid want juist door de koppeling van de aankoop van de opstallen en de verhuizing – dus werkgelegenheid – maakte het personeel van Hilckmann en onderhuurder SN Retail de meeste kans om hun baan te behouden. Daarom is die koppeling gemaakt, om deze medewerkers de meeste kans op werkbehoud te geven. Van het overeengekomen totaalbedrag van 27,6 miljoen euro betaalde de gemeente Nijmegen het eerste deel – de 21 miljoen euro – omdat de financiers anders niet hadden meegedaan. Had de gemeente Nijmegen dat dus niet gedaan, dan hadden de banken zich teruggetrokken, was hiermee op voorhand het personeel zelfs de kans op een verhuizing ontnomen en was het doel – de werkgelegenheid – bij voorbaat niet gehaald. Een keuze voor meerdere tranches in betalingen was er gewoonweg niet. Zonder die eerste betaling, geen verhuizing en dus geen werk voor de medewerkers. Dat is ook een feit. De gemeente Nijmegen, het college, u en wij

hebben dus feitelijk vele malen geprobeerd om werkgelegenheid te behouden want de gemeente Nijmegen is op tijd gaan onderhandelen over voorwaarden, heeft op tijd de juiste eerste termijn betaald om de verhuizing überhaupt te kunnen laten plaatsvinden en heeft daarmee veel gedaan om aan de werknemers werk te kunnen garanderen. Alleen is het doel werkbehoud, zelfs met die combinatie van kopen en behoud van werkgelegenheid – the best of both worlds – niet behaald, want de medewerkers hebben geen werk meer. Maar niet door het handelen van de gemeente.

Het college heeft tot op heden transparant met ons als raad gecommuniceerd. We vinden de reconstructie over de gang van zaken en daar waar mogelijk lering uit trekken belangrijk. Daarom dienen we ook deze motie mede in. Niet om iemand de schuld te geven. Integendeel. Ik denk dat de gemeente Nijmegen zich op het gebied van werkgelegenheid aantoonbaar sterk heeft gemaakt. Op dit scenario, wat nu gebeurt, had gewoonweg niemand gerekend. We moeten afwachten wat de rechter zegt over de bedragen, maar het grootste verlies, dames en heren, is hier niet het geld, want nogmaals uitkoop was toch nodig geweest. Ondanks alle inspanningen is het grootste verlies hier voor het personeel van Hilckmann en SN Retail. Dat vinden wij als Stadspartij het meest treurige aan deze hele situatie.

Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**. Ik dank u. De heer Buck, CDA.

Dhr. **Buck**. Dank u wel, voorzitter. Net zoals in de eerdere kamerrondes wil ik ingaan op drie aspecten van dit feitenrelaas, waarbij ik bij twee aspecten kort kan zijn omdat ik daar enkel gezegd wil hebben wat ik eerder ook heb gezegd.

Allereerst de gang van zaken tot nu toe en alles wat er is gebeurd en de juridische weging daarvan. Hoe erg we dat ook vinden, ik zal er zo wel nog op terugkomen, die weging ligt bij de rechter en het is maar goed ook dat dit bij de rechter ligt. Zo hebben we dat met elkaar afgesproken in deze rechtstaat en zo hoort het ook te zijn. Dat betekent wel, dat we vandaag niet kunnen spreken met alle kennis over de juridische weging van de deals die we gesloten hebben. Het zij zo. Dat is een verantwoordelijkheid die de raad nu eenmaal moet nemen omdat mensen in de stad, maar ook werknemers, het verdienen dat het politieke oordeel op enig moment wordt uitgesproken. Dat politieke oordeel heeft om allerlei zeer valide redenen overigens, elf maanden op zich laten wachten.

Het tweede punt betreft de werkgelegenheid. Ik onderstreep volledig wat mevrouw Grutters zegt, dat de werknemers van Hilckmann de grootste slachtoffers zijn van deze misgelopen deal, althans van de uitwerking die Hilckmann aan de deal heeft gegeven. Ik heb het ook al eerder gezegd: dat is niet zo maar iets, dat gaat over een groep werknemers die zeer moeilijk plaatsbaar is op de regionale arbeidsmarkt. Hoewel ik het er volledig mee eens ben dat we na vanavond ook moeten laten rusten wat moet rusten, denk ik dat het toch goed is dat we als raad er bovenop blijven zitten hoe het gaat met de werkgelegenheid van die betreffende werknemers. Niet op individueel niveau overigens maar omdat behoud van werkgelegenheid wel – mevrouw Grutters zegt dat zeer terecht – een van onze belangrijkste punten was dat uiteindelijk in het contract terecht is gekomen. Als dat dus niet kan, dan gaat het er wel over wat er dan gebeurt met die werkgelegenheid. We zouden onszelf niet serieus nemen als we daar niet ook na vanavond kritisch naar blijven kijken en ook het college daar op bevragen.

Tot slot de politieke verantwoordelijkheid. Die wil ik bij deze gelegenheid opsplitsen in de politieke verantwoordelijkheid van de raad en die van het college. Als het gaat over de politieke verantwoordelijkheid van de raad, dan heb ik mij de afgelopen maanden dikwijls de vraag gesteld: waartoe zijn wij eigenlijk op aarde? Die vraag stel ik mijzelf overigens wel vaker en ik zie de heer Hulskorte instemmend knikken. Maar in dit specifieke geval: waartoe is de raad hier op aarde? Waarom heeft Nijmegen een gemeenteraad? Het is mijn stelligste overtuiging en de Gemeentewet stipuleert dat ook, dat wij er zijn om kaders te stellen die vervolgens door het college uitgevoerd worden en het vervolgens aan ons is om te controleren of het college zorgvuldig heeft gehandeld met de kaders die wij hebben meegegeven. Dat is het. Ja, die kaders zijn op hoofdlijnen; dat is nu eenmaal onze taak. En ja, als je achteraf het college gaat controleren, dan kun je zeggen: “Ja, achteraf is alles gemakkelijker.” Dat klopt, maar daar zijn we nu juist voor aangenomen. Dat betekent dus ook dat we een verantwoordelijkheid hebben genomen bij het instemmen van wensen en bedenkingen. Het is echter flagrante onzin – dat moeten we ons als raad niet aandoen – om daarmee te zeggen dat de raad dus met alles heeft ingestemd. Dat is niet zo en dat kan ook niet want de raad is niet politiek-bestuurlijk verantwoordelijk voor privaatrechtelijke handelingen.

Het proces heeft ook enkele dilemma's met zich meegebracht. Aan de ene kant wordt vanaf februari in de stad overal waar je komt gevraagd: "Wanneer zeg je nu eens iets over Hilckmann? Waarom treedt die raad niet op? Waarom zeggen jullie niet: foei?" Dat geldt voor alle collega's. Aan de andere kant wil je ook als raadslid heel graag zorgvuldig handelen. Wat dat betreft een groot compliment aan het college want met het feitenrelaas dat het heeft opgesteld, zijn we in staat om zo zorgvuldig mogelijk een oordeel te vellen.

Zijn er lessen te leren voor ons als raad? Het college doet dat in zijn brief en, nogmaals, sommige collega's doen dat in hun betogen ook in de geest van: de raad mag de volgende keer wel wat scherper aan de wind zeilen. Nou, ten dele. De grootste les die de raad moet leren, gaat om twee dingen wat mij betreft. Dat heeft mij ook geëmotioneerd toen ik dat opschreef.

Ten eerste de triaspolitica. Wij zijn hier om kaders te stellen en vervolgens te controleren. Wij zijn hier niet om rechter te spelen. Hoe groot de emotie ook is en hoe erg ik ook betreur wat er gebeurt en hoezeer ik ook mijn gevoel heb over wat er speelt; wij zijn niet aangenomen om mensen tot boef te degraderen of om kwaad te spreken over mensen die zich hier in deze zaal niet kunnen verdedigen.

Ten tweede onze verstandhouding onderling. Ik heb de debatten hierover dikwijls als zorgvuldig ervaren maar soms ook als zwaar overdreven. Ik denk ook dat er in allerlei richtingen beschuldigingen zijn geuit aan adressen die daar niet voor zijn bestemd.

Als wij als raad lessen te leren hebben, zijn die volgens het CDA niet zozeer over 'hoe streng waren wij nu voor het college' en 'wij hebben er zelf mee ingestemd', maar zijn het lessen die we te leren hebben over het morele leiderschap dat van ons verwacht mag worden.

Dan de politieke verantwoordelijkheid van het college. De vraag dient zich aan: wie draagt nu de politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid voor deze handelingen? Dat betreft in de eerste plaats het college. Niet de notaris, niet Hilckmann. Al zouden de notaris, Hilckmann en iedereen fouten hebben gemaakt, dan nog moeten we hier als raad de vraag stellen: "Hoe heeft het college het gedaan? Was dit een complexe deal?" Zeker. Is die in de uitvoering perfect gelopen? Nee. Was het voor het college – dat kunnen we ons alleen maar voorstellen – een gruwelijke onderneming om onder al die omstandigheden met al die partijen te allen tijde politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid te blijven dragen? Natuurlijk. Maar je bent er wel voor aangenomen. Als je lid bent van het college van een stad als Nijmegen – de tiende stad van Nederland – is er geen enkel excuus om te zeggen dat dingen te moeilijk, te groot, te zwaar of te zeer buiten jouw bereik waren. Als je jezelf als college serieus neemt, dan moet je ook zeggen: alle informatie die naar de raad gaat, moet zorgvuldig en compleet zijn. Die vraag ligt voor. Uiteindelijk is dat de vraag die beantwoord moet worden: heeft het college de raad te allen tijde juist en volledig geïnformeerd? Ik heb daar al een heleboel dingen over gezegd in de kamer en ook de heren Van Elferen en Zwart hebben daar het een en ander over gezegd, dus wil ik dat ook niet continu blijven herhalen. Ik heb echter eerder al gezegd: "Het college heeft op zijn eigen handelen gereflecteerd in kamerrondes, maar in de brief die naar de raad is gegaan in drie alinea's." Het college heeft evenveel tekst gebruikt om te reflecteren op wat het college vond van het handelen van de raad. Ergens klopt dat in de kern niet. Ik hoop dus dat, nu we dit debat voeren, het college nog een keer wil reflecteren op zijn handelen – ook naar aanleiding van de vragen die de heren Zwart en Van Elferen hebben gesteld – en daarbij wegblijft uit de redeneertrant: wensen en bedenkingen, u hebt ingestemd, u hebt het allemaal geweten, jammer dan. Want dat is volgens mij niet waarvoor we hier zijn. Het college is er voor de uitvoering en wij als raad zijn er om vervolgens te zeggen wat we daarvan vinden, hoe moeilijk dat ook is.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van Deurzen, VSP.

Dhr. **Van Deurzen**: Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch ook even heel kort iets zeggen over deze dramatische affaire; zo zal ik het maar noemen. Ik zal ook blij zijn als het debat na vanavond in ieder geval ten einde komt, want ik word er zo langzamerhand niet goed van. Zaken zijn heel vaak over tafel gekomen en er is ook heel vaak gezegd: als we dit hadden gedaan, dan had dit kunnen gebeuren. Het zijn allemaal hypothetische uitspraken waar je helemaal geen fluit mee kunt om het even heel plat uit te drukken. Het bedrag van 21 miljoen euro. Deze hele affaire duurt al jaren, vanaf 2008. De heer Depla heeft zich ermee bemoeid, geen domme jongen mag je wel zeggen, mevrouw Kunst en het huidige college. We zijn er jaren mee bezig geweest. We kunnen niet met droge ogen zeggen dat die 21 miljoen euro een veel te hoog bedrag is geweest, want er zijn in het verleden bedragen genoemd die dat verre overtroffen. Het werd al gezegd: om een bedrijf met een omzet van 170 miljoen euro uit

te kopen, dat wordt wat. We moeten ook niet vergeten dat er in 2008 een andere visie was op het bestemmingsplan en dan had je weer voor andere problemen gestaan. Er stonden heel veel belangen op het spel: werkgelegenheid. Dat moeten we ons goed realiseren. Dus die 21 miljoen euro is helemaal geen punt en daar moeten we ook helemaal niet meer over praten, denk ik dan. Dan kun je zeggen: oké, we gaan het in delen betalen. Want dat is gezegd. Er is door raadsleden de opmerking gemaakt dat we het toch in delen zouden gaan betalen.

Voorzitter, er is ook over tafel gekomen dat de banken een goede verhouding wilden hebben tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Op het moment dat je als gemeente gaat zeggen dat je restricties stelt aan dat eigen vermogen, dan is het geen eigen vermogen. Op het moment dat je een huis koopt, is dat huis van een bank zolang je die hypotheek niet hebt afgelost. Punt. De vraag wat die investeerders zouden hebben gedaan als de gemeente had gezegd dat ze in twee, drie of vier delen gaat betalen, is ook een hypothetische vraag. Misschien hadden ze gezegd: "Maar dat is de bedoeling niet, u moet wel eigen vermogen hebben, u moet dat tot uw beschikking hebben voor het geval er iets fout gaat." Het zou zomaar kunnen gebeuren dat een financier zou zeggen: "Luister eens even, als er dan iets fout gaat in die periode, trekt de gemeente zich met goede voorwaarden terug, dan krijgen we de rest van het geld niet meer en dan zitten wij daar met de nodige tientallen miljoenen euro's in." Dat zijn allemaal factoren die hierin ook een rol spelen. Niemand van ons kan zeggen wat er dan gebeurd zou kunnen zijn.

Voorzitter, ik heb het al gezegd. Ik word een beetje ziek van die discussie. Alles is over tafel gegaan. Het is wel belangrijk om dat te doen; het is goed dat het debat gevoerd is want we moeten scherp blijven en we moeten scherp gehouden worden, we hebben onze taken. Diverse mensen hebben het gezegd. Ik ben van mening dat het college naar eer en geweten zuiver heeft gehandeld en ook niet anders kon handelen. Dat is mijn stellige overtuiging. Als wij nieuwe voorwaarden gaan stellen in de motie – die we ook gesteund hebben en die we gezamenlijk hebben ingediend – en allerlei criteria gaan stellen voor de toekomst, dan zul je toch merken dat dit ook niet kan want er zijn altijd heel bijzondere omstandigheden waarop je zegt: "Ja maar, zoals het hier staat, past het weer net niet in die omstandigheid." Dus hoe je het ook wendt of keert, hoe je het ook draait, het is helaas gegaan zoals het gegaan is. Een aantal organisaties heeft fouten gemaakt. Ik heb het al eerder gezegd: BOM Capital, dat speciaal door de regering is aangesteld om dit soort projecten te begeleiden en ING, die heel goed op de hoogte is van dit soort heel ingewikkelde en gecompliceerde processen, hebben echt stekken laten vallen. Ik vind dat die ons in de steek hebben gelaten, nog even los van het feit dat de notaris ook beter op had moeten letten. Kortom, ik hoop dat het na vanavond afgelopen is en ik zou u willen zeggen: steun die motie. Klaar.

De **voorzitter**: Zover zijn we nog niet. De heer Klein Hemmink, Gewoon Nijmegen.

Dhr. **Klein Hemmink**: Ik sluit zo dadelijk de boel maar even voor de eerste ronde.

De **voorzitter**: Oké.

Dhr. **Klein Hemmink**: Nee, nu nog niet want ik mag nog even. Wat ik eigenlijk als eerste wil zeggen in dit hele dossier is, dat ik de discussie over de aankoopsom en of dat wel of niet terecht is eigenlijk hier helemaal niet meer vind passen. We hebben als raad namelijk heel duidelijk gezegd: "Oké, koop het onroerend goed aan voor het bedrag waarin wij ons konden vinden." Dat is 27,6 miljoen euro. Punt. Door de raad is aangegeven: "Ga dat afhandelen, college. Dat heeft het college ook gedaan.

Op een gegeven moment kwam naar voren dat Hilckmann zei: "Wij gaan het bedrijf stoppen." Op dat moment ging het eigenlijk een beetje mis met wat het college ons – de raad – aangaf. Het gaf aan: we hebben 21 miljoen euro betaald voor werkgelegenheid en omdat er geen werkgelegenheid is, gaan we als college een proces aan en wij gaan op zijn minst 6 miljoen euro daarvan terughalen omdat wij vinden dat dit onterecht betaald is voor opstallen en werkgelegenheid. Ik pak het maar even samen, maar in het algemeen wordt er gezegd voor de werkgelegenheid. We hebben hier gesproken over hoe het college ons heeft voorgelicht en hoe het hierin staat. Dan valt mij op dat het college hier op een heel rare manier in is gaan staan op het moment dat bekend werd dat het slachthuis zou stoppen. Toen was ineens het verhaal: die werkgelegenheid, daar hebben we geld voor betaald en dat gaan we terughalen. Als ik dan het feitenrelaas krijg, was op dat moment voor mij de vraag: college, kunt u wel lezen? Voordat het feitenrelaas kwam, heb ik namelijk aan de griffie gevraagd: "Kunt u ons ook de

getekende overeenkomsten van de notaris et cetera toe laten komen?" Toen werd er nog gevraagd: "Maar u hebt toch al die concepten gehad?" Ik heb toen gezegd: "Die concepten zijn voor mij eigenlijk niet zo waardevol; het zijn maar ideeën. Het gaat mij om de stukken die getekend zijn." Ik heb ze ook gekregen, maar tot mijn grote verbazing zaten ook in het feitenrelaas de getekende overeenkomsten. Dan ga ik mij toch afvragen of het college wel kan lezen. De stukken liggen hier voor mij. We hebben de akte van de notaris en die akte is op zich heel eenvoudig, want als je een huis koopt heb je dezelfde akte. Het betreft de aankoop van het onroerend goed – de opstallen – voor 27,6 miljoen euro. Het is klip en klaar. Er wordt wel verwezen naar een paar bijlagen, maar het is klip en klaar: er moet 27,6 miljoen euro betaald worden voor de opstallen. Die zijn ook meegenomen in de grex, er is dus niets aan de hand, daar hebben we mee gerekend. Dat houdt dus in, dat het college terecht 27,6 miljoen euro betaalt. Wat mij verbaast, is dat het college zegt: "We hebben het voor de werkgelegenheid bestemd." Dan moet je al heel slecht kunnen lezen, want bij de stukken en het feitenrelaas zat ook de afrekening van Hekkelman Advocaat & Notarissen betreffende de aankoop van het onroerend goed. Ik zal een stukje voorlezen, ik zal niet te ver gaan, maar dit is wel heel belangrijk. Hier staat bij afrekening: "Te verrekenen koopsom. Koopsom 27,6 miljoen euro blijft schuldig 6,6 miljoen euro." Dan krijgen we wat kosten van de leges et cetera die er af gaan, dus is klip en klaar dat op dat moment, toen het op 31 juli geleverd werd, de gemeente 21 miljoen euro en nog wat centen zou betalen. Heel duidelijk. Als we deze afrekening zien, betekent het ook heel duidelijk dat het college, als het kan lezen, weet dat het nog 6,6 miljoen euro moet betalen voor de aankoop van de opstallen. Maar volgens mij wordt dat iedere keer anders gezegd. Dat verklaart ook een beetje waarom ik nooit een antwoord heb gekregen op mijn vraag die ik altijd aan de wethouder gesteld heb: wanneer gaat u de sleutel krijgen van de opstallen? Door de andere kant wordt natuurlijk terecht gezegd: "U kunt de sleutel krijgen als u nog even 6,6 miljoen euro betaalt." Als het college dan blijkbaar deze stukken niet kan lezen, denk ik bij mijzelf: het kan ze van mij nog een keer krijgen, maar het heeft ze al. Wat ik dan kwalijk vind, is dat er een heel grote procedure wordt opgezet met advocaten die, denk ik, al 0,5 miljoen euro gekost hebben. Wat mij ook opviel in de stukken toen we een kort geding gingen aanspannen en in een bodemprocedure dit en dat gingen vorderen, is dat in die bodemprocedure bleek dat de advocaat was gevorderd omdat hij die opstallen zou krijgen. Ik heb er toen heel vriendelijk op gewezen om in de bodemprocedure ook de opstallen te vorderen, want dat werd niet gevorderd. Als dat niet wordt gevorderd, wordt dat ook niet toegewezen. Wat ik het meest kwalijke vind in dit verhaal, is dat we dus nu door het college in een heel groot juridisch gevecht worden gestort dat heel veel geld gaat kosten omdat het college blijkbaar niet kan lezen. Het is klip en klaar dat we 27,6 miljoen euro moeten betalen voor de opstallen. Ik kan niet anders concluderen, dat zou ieder weldenkend mens doen met deze afrekening, dan dat heel duidelijk is dat er nog 6,6 miljoen euro betaald moet worden.

Dan even over de werkgelegenheid. Natuurlijk was de werkgelegenheid voor ons een van de redenen dat wij zeiden: "Het hangt niet op 25 miljoen euro of 27 miljoen euro, want wij willen ook graag die werkgelegenheid." Dat klopt. Maar ja, dan moet je als college ook lezen dat er inderdaad die werkgelegenheidsgarantie in zit. Ik wil dan toch even wijzen op een heel eenvoudig artikel. Dat is het laatste artikel, namelijk artikel 7 en dan punt d. Dat zal ik ook voorlezen omdat dit echt belangrijk is. "Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. zal zich in de periode gelegen na drie jaar na de feitelijke beëindiging van de activiteit op de locatie Nijmegen wegens bedrijfseconomische en/of bedrijfsorganisatorische redenen genoodzaakt zien tot beëindiging van arbeidsovereenkomsten over te gaan, mits de door de in dergelijke gevallen geldige wettelijk advies- c.q. instemmingsregels en procedures zijn gevolgd en desbetreffende besluiten onherroepelijk zijn geworden." Dit betekent dat de werkgelegenheidsgarantie vervalt omdat het bedrijf wettelijk gezien is gestopt op zijn gronden en daarin is toegestemd. Al met al denk ik dat we nu door het niet goed lezen – en nogmaals, ik kan het niet anders lezen – in een heel groot juridisch gevecht zitten. Dat had anders gemoeten. Ik neem het college kwalijk dat het ons niet vooraf, dus voordat dit werd aangekondigd, heeft geïnformeerd. Toen het bericht kwam dat het bedrijf de werkgelegenheid niet in kon vullen, is een heel spel gaan spelen van: we hebben voor werkgelegenheid zoveel miljoenen euro's betaald. Daardoor is heel de gemeenschap op het verkeerde been gezet en dat vind ik onterecht. 27,6 miljoen euro is afgesproken voor de aankoop van onroerend goed en dat moet je gewoon betalen. Dat de werkgelegenheid niet doorgaat, vind ook ik heel jammer voor het personeel, maar dan wil ik toch nog even in gedachten roepen dat het bedrijf toch de transitievergoeding gaat betalen. Dat wordt nu tegengehouden vanwege de beslagen die de gemeente op de rekening heeft gelegd, maar als we dan bijvoorbeeld kijken naar

de werknemers die ontslagen zijn bij V&D die zonder transitievergoeding zijn weggegaan, dan vind ik dat eigenlijk nog triester dan dit geval.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Eigenhuijsen tot slot.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit maar weer af. Bedankt, meneer Zwart, voor het maaien van het gras.

Ik zal het kort houden, voorzitter, gezien de spreektijd. Toch wil ik nog twee andere zaken aan de orde stellen en een aantal vragen erover stellen. Op 29 maart 2016 heeft de raad antwoord gekregen op technische vragen. Een van die vragen was wanneer en waarover er contact is geweest tussen de gemeente, Hilckmann, de provincie, ING en BOM Capital tussen juli 2015 en februari 2016. Ik had daar ook al een vraagje over aan de heer Van Hooft. Het college antwoordde daar onder andere het volgende op: "Op bestuurlijk niveau is ook enkele malen contact geweest met de gemeente Cuijk. Ook hier zijn geen signalen opgevangen die wezen op het niet doorgaan van de verhuizing." Mijn vraag: is er aan de gemeente Cuijk überhaupt gevraagd of door Hilckmann, voorafgaande aan juli 2015 of tussen juli 2015 en 24 februari 2016, grond is gekocht of een optie tot aankoop van grond is genomen of zelfs maar een intentieverklaring tot het kopen van grond is getekend? Ik was even benieuwd of er überhaupt een vraag is geweest aan de gemeente Cuijk, want ik heb het in de stukken niet kunnen nagaan. Misschien is het telefonisch gegaan. In dezelfde beantwoording staat namelijk ook dat het niet verhuizen van Teeuwissen de ontwikkeling van een BYBLOS-concept niet in de weg stond. Laat nu juist Teeuwissen wel een dergelijke intentieverklaring met de gemeente Cuijk hebben getekend.

Ik ga dan even door op het verhaal van de heer Zwart. Ook geeft het college in de beantwoording aan dat het niet op de hoogte was van de hoogte van de af te lossen hypotheek door Hilckmann bij ABN AMRO. Echter, in de stukken van de advocaat van Hilckmann staat dat in de aflosnota van de notaris de hoogte van dit bedrag wel degelijk stond en dat deze naar de gemeente is gestuurd. Deze aflosnota is niet openbaar en dat begrijp ik. Maar ik wil graag van het college weten of de aflosnota aan de gemeente is verstuurd voordat de akte is gepasseerd én of het bedrag van de af te lossen hypotheek bij ABN AMRO daarop stond.

Voor zover in de eerste termijn.

De **voorzitter**: Mijn voorstel is om de vergadering voor een kwartier te schorsen. Dat doe ik bij dezen. De vergadering is geschorst.

(Schorsing van 23.15 uur tot 23.30 uur.)

De **voorzitter**: Dames en heren, mag ik u verzoeken weer uw plaatsen in te nemen? Ik heropen de vergadering om vervolgens het woord te geven aan het college in reactie op uw eerste termijn. Allereerst wethouder Velthuis en dan wethouder Tiemens. Wethouder Velthuis heeft het woord.

Wethouder **Velthuis**: Dank u wel, voorzitter. U hebt zojuist vele zaken aan de orde laten komen. Ik weet ook dat wij het laatste jaar geregeld over dit dossier hebben gesproken en wat mij betreft, heb ik u altijd naar eer en geweten in het dossier meegenomen. Ik wil vooraf wel opmerken dat het achteraf heel erg gemakkelijk is om te constateren dat we wat het dossier Hilckmann betreft een aantal dingen niet goed hebben gedaan. Dat moet heel helder zijn, maar ik zeg ook: het is met de kennis achteraf dat we dit nu moeten constateren.

Ik ken het dossier Hilckmann natuurlijk al heel erg lang. Ik ken het vanuit de tijd dat ik zelf raadslid was en het was een van de eerste dossiers dat heel nadrukkelijk op mijn bureau kwam. Het dossier heeft mij altijd beziggehouden en ik heb mij het afgelopen jaar – daar mag u verzekerd van zijn – vaak afgevraagd: hebben we het allemaal goed gedaan? Iets dergelijks, dat wil ik u wel zeggen, gaat je niet in de koude kleren zitten. Ik weet ook dat het mijn verantwoordelijkheid als bestuurder is, om de dingen te doen waarvoor je bent aangenomen.

Ik wil een paar dingen met u delen. Ik herinner mij het moment van de deal als de dag van gisteren. Ik was er trots op dat we de deal konden maken. Ik was er trots op dat we, zo hebben we gemeend, de werkgelegenheid veilig hadden gesteld en dat we het bedrijf zouden gaan verplaatsen. Hoe groot is dan uiteindelijk de teleurstelling als je bij het bedrijf wordt geroepen en er een heel emotionele toe-

stand ontstaat, want die is toentertijd ontstaan. Ik vergeet dat moment nooit. Maar goed, het zij zo. We hebben te maken met een ontzettend complexe deal. Ik weet niet of u zich kunt voorstellen wat het uiteindelijk kost en welke inspanning het met zich meebrengt als je met zo veel partijen rond de tafel zit en zo veel partijen recht wilt doen. Ik weet ook nog als de dag van gisteren dat we een deal hadden die in zijn complexiteit onmiddellijk voor iedereen duidelijk was en waarvan we dus nu achteraf zeggen: "We hebben op alle feiten niet voldoende alles goed nagekeken." Niet dus dat we het niet zorgvuldig zouden hebben gedaan. Ik denk dat, als je normaal een deal sluit, je diezelfde zorgvuldigheid altijd betracht. Als ik bijvoorbeeld heel even denk aan de rol van een notaris, dan zeg ik heel eerlijk: ik zou vertrouwen op een notaris die wordt aangenomen voor het werk waarvoor die wordt aangenomen en nu weet ik dat ik ook een notaris moet controleren, want ook een notaris kan fouten maken.

Ik heb met belangstelling en ook intensief de woorden gehoord die u hebt gesproken. Ik wil graag op een paar punten even terugkeren, als u mij toestaat. Misschien dat mijn verhaal niet helemaal van A tot Z een lopend verhaal is, ik hoop dat u mij dat vergeeft, maar er zijn punten waar ik toch even aan hecht.

U hebt zelf een paar keer gezegd: "Hoe kan het toch dat u in één keer dat geld hebt overgemaakt terwijl u zelf hebt gezegd, dat dit nooit zou gaan gebeuren?" Ik heb het gezegd, dat klopt. Ik heb inderdaad gezegd: "Het zal toch niet zo zijn dat we het geld in één keer overmaken en dat het geld besteed gaat worden op de Canarische Eilanden." Ik weet niet meer welke eilandengroep ik heb genoemd. Ik kan u verzekeren dat dit plotseling een onderdeel werd van de deal in het proces dat vervolgens volgde en dat de mensen die het geld op tafel legden ons dus ook voor het blok stelden van: u moet het wel in één keer overmaken. Dat wil zeggen, ik heb het dan over die 21 miljoen euro. Van de andere bedragen was duidelijk genoeg in een mantelovereenkomst beschreven dat dit samen zou vallen met het verhuizen enzovoorts. In die zin was dat duidelijk genoeg.

U hebt er veel woorden aan besteed of die 21 miljoen euro te veel was en hoe die 21 miljoen euro precies moet worden opgedeeld. Ook dat is natuurlijk eerder vaak onderwerp van gesprek geweest. Ik heb al gezegd dat het een complexe deal was. Enerzijds omdat we de werkgelegenheid wilden behouden en anderzijds hadden we een opstalrecht gekocht. Achteraf kunnen we over heel veel dingen nadenken. Als je alle andere getallen leest die eerder de revue zijn gepasseerd, dan zeg ik steeds: "Die 21 miljoen euro is misschien wel een heel klein bedrag geweest." Maar als u zelf zegt dat u vindt dat 21 miljoen euro heel veel geld is, dan deel ik dat ook. Laat dat helder zijn. U hebt zelf voorbeelden genoemd zoals 70 miljoen euro voor de Honig. Ik heb natuurlijk vaker met mensen gesproken in de stad en dan is die 21 miljoen euro het beeld dat iedereen kent, maar als ik dan vraag wat we voor de Honig hebben moeten uitgeven, is niemand thuis. Dat is voor mij een punt waar ik vaak aan heb moeten denken. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld ook, dat voorbeeld hebt u zelf aangehaald, toen we in Lent de verhuizing hebben moeten regelen voor de eigenaren van de kassen. Ook daar is heel veel geld naartoe gegaan. Dat zijn zaken die je onderling kunt vergelijken en ik geef onmiddellijk toe dat je die vergelijking wellicht niet moet maken, maar het heeft het laatste jaar wel door mijn hoofd gespeeld.

Ik moet zeggen dat ik diep onder de indruk was van de woorden van de heer Buck, die op een bepaald moment vroeg: "Reflecteer je jezelf wel? Doe je dat als college wel voldoende?" Die vraag vond ik indrukwekkend. Ik moet zeggen dat we natuurlijk moeten leren van de dingen die we fout hebben gedaan. Misschien is een van de meest vervelende dingen wel dat je hier gewoon eerlijk moet erkennen dat je het een volgende keer anders doet. Als u dan zegt of dit betekent dat je hier fouten erkent, zeg ik: "Nee, ik blijf erbij dat ik u steeds naar eer en geweten heb meegenomen." Ik heb de punten steeds aan u voorgelegd en u mag daar andere interpretaties bij hebben, ik heb daar zelf een heel rustig gevoel over.

Mensen hebben mij ook wel eens gevraagd: "Hoeveel uren heb je niet geslapen?" Je kunt zeggen: "Wat een onzin dat je daar nu over begint." Maar ik wil u meedelen dat, als ik wat dat betreft terugkijk en ik het opnieuw zou moeten doen – natuurlijk met de wijze lessen die we geleerd hebben, laat dat helder zijn, het zal mij nooit een tweede keer overkomen – ik met die wijze lessen zeg: "Ik zou het mogelijk opnieuw zo doen."

Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Tiemens.

Wethouder **Tiemens**: Er zijn nog enkele vragen gesteld. Het is misschien goed om op een paar vragen in te gaan waarover ook in de motie wordt gesproken. De geheimhouding kwam vanavond weer

op tafel en is ook meerdere malen in kamerbehandelingen besproken. In de motie wordt daarover gezegd dat je die geheimhouding nooit zou moeten willen. Daar is het college het helemaal mee eens. Het was een groot dilemma in de tijd van de onderhandelingen dat wij de businesscase niet kenden en dat wij daarvoor dingen moesten doen die wij niet wilden tekenen. Dat dilemma hebben wij ook expliciet aan u voorgelegd in die brief van 30 juni. We hebben gekozen in een dilemma en als we het weer moesten doen, dan zouden we anders kiezen. Dan zouden we zeggen: “Nee, dat kan niet.” Het kan niet zo zijn dat je niet op de hoogte bent van de businesscase hoeveel belang je ook hecht aan partijen als BOM Capital en ING. Je moet jezelf in kennis stellen van achterliggende feiten en cijfers. Dus het college is het eens met wat in die motie staat: dat moet je echt voortaan niet meer doen. Er zijn ook enkele heel kleine vragen gesteld. Bijvoorbeeld: was die grond nu aangekocht? Een vraag van de heer Eigenhuijsen. We hebben het niet met Cuijk gehad over grondaankopen, tenminste niet op bestuurlijk niveau. We hebben het wel met Cuijk gehad over het bestemmingsplan en de wijziging van het bestemmingsplan die door Hilckmann was aangevraagd en dat daarmee aan de slag was gegaan. Meerdere malen hebben we ons ervan vergewist dat daar een procedure liep en die loopt volgens ons nog steeds. Dat hebben we ook eerder verwoord. Eigenlijk is dat wel heel vreemd. Dan is er nog de kwestie waar dat geld aan besteed mocht worden. Daar weten we iets van. We wisten dat er een lening liep en dat die afgelost moest worden. Dat is ook heel gebruikelijk als je een opstalrecht verkoopt en iets anders moet kopen. Maar de businesscase kenden we niet, dus welk deel daarvoor was, weten we niet. Dat we dat niet wisten, hebben we met elkaar gedeeld en met de kennis van nu zeggen we: “Een volgende keer moeten we dat niet meer zo doen.”

Dhr. **Zwart**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Even over het laatste punt, want dat is nieuw voor mij. U zegt nu dat het college op de hoogte was van het feit dat er een lening liep die afgelost zou worden met die 21 miljoen euro. Dat is nieuw voor mij, dat dit het college bekend was. Waarom is, toen die wensen en bedenkingen geuit zouden worden, niet aan de raad gemeld dat met die 21 miljoen euro een lening zou worden afgelost in weerwil van de bepaling in de overeenkomst dat het alleen en uitsluitend en volledig besteed zou worden aan de verhuizing?

Dhr. **Eigenhuijsen**: Mag ik daar aanvullend op reageren, voorzitter?

De **voorzitter**: Ja.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Ik heb begrepen dat de hoogte wel bekend was. De advocaat van Hilckmann heeft gezegd dat de aflosnota bij de gemeente lag voordat er getekend werd. Dus dat de hoogte wel bekend was. Op een aflosnota staat normaal gesproken hoe hoog de hypotheek is die afgelost wordt. Ik heb die aflosnota nog steeds niet gezien.

Wethouder **Tiemens**: De vraag is of dat relevant is op het moment dat je weet dat een aflossing van een lening een onderdeel is van een businesscase die je verder niet kent. Dat is waar het hier over gaat. Wij kenden de totale businesscase niet. Ergens in de stukken staat inderdaad – de heer Van Hooft heeft het wel gelezen – dat er een lening mee wordt afgelost, wat op zich heel gebruikelijk is. Hoe het er dan ook precies staat, ergens was het dus wel bekend. Waar het over gaat, is dat we het totaal niet kenden. We hebben met u gedeeld dat dit een dilemma was. Met de kennis van nu zeggen we – en dat staat zo ook in de motie en het college kan daar mee verder – dat moet je echt niet meer doen.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter, ik heb een heldere vraag gesteld en daar komt geen antwoord op. Ik wil graag antwoord hebben op mijn vraag. Ik wil die ook nog wel een keer herhalen. De wethouder geeft nu aan dat ergens staat dat er een lening was die afgelost zou worden. Dan mag u misschien even aangeven waar dat staat. Ik heb dat nooit ergens gezien. Mijn vraag aan u is: “Waarom hebt u dat niet gemeld als dat bekend was? Waarom hebt u dat niet gemeld aan de gemeenteraad toen wij wensen en bedenkingen gingen uiten? Waarom hebt u dat niet gemeld aan de gemeenteraad?”

Wethouder **Tiemens**: Volgens mij heb ik het antwoord wel gegeven. Ergens staat dat wellicht in de stukken – want mensen hebben het gelezen – en ik wist het omdat ik het heb gehoord. Dat is echter pas relevante informatie op het moment dat je de totale businesscase kent en die kenden wij niet. Die kende u niet en dat dilemma hebben we met u gedeeld.

Dhr. **Zwart**: Ik wil de vraag nog wel een keer herhalen, hoor.

Wethouder **Tiemens**: U kunt zeggen dat we dit met de raad hadden moeten delen, maar er was een heleboel wat we niet wisten. Wij wisten helemaal niet hoe dat paste in het totale plaatje van aankoop en verhuizing en daarmee was dat helemaal niet relevant.

Dhr. **Zwart**: U meldt nu aan de gemeenteraad dat u op de hoogte was van het feit dat van die 21 miljoen euro een deel onmiddellijk zou worden gebruikt voor de aflossing van een lening. Dat was relevante informatie voor ons als raad toen wij wensen en bedenkingen gingen uiten. Dus wij vragen aan u: “U wist dat, waarom hebt u dat niet gemeld aan de gemeenteraad?”

Wethouder **Tiemens**: Nu stelt u voor de derde keer een vraag en voor de derde keer zal ik ook ...

Dhr. **Zwart**: Nee, ik stelde voor de derde keer de vraag en u mag nu voor de eerste keer een antwoord geven.

De **voorzitter**: Ik vraag de wethouder om nog een keer antwoord te geven.

Dhr. **Zwart**: Ik wil die woorden wel intrekken hoor. Ik wil gewoon antwoord op mijn vraag. Ik bedoel, dat is niet zo gek, hoor.

De **voorzitter**: Uw vraag werd aan het eind gesteld en dan moet u ook uw eigen vraag horen beantwoorden. Dat gaat de wethouder nog één keer doen.

Wethouder **Tiemens**: Die lening is wellicht ergens in gesprekken of ergens in de stukken – de heer Van Hooft heeft het ergens gelezen blijkbaar – aan de orde geweest. Het is op zich heel gebruikelijk dat een bedrijf een lening heeft en dat het dat met het aankoopbedrag aflost om een beter resultaat te bereiken. Dat kan dus helemaal ten dienste zijn van die verhuizing. De vraag is of het relevante informatie is als het een onderdeel is van de totale businesscase die we niet kennen. Daarmee zegt het college: “De vraag is of het relevante informatie is en dan is het ook de vraag of je dat dan expliciet moet melden terwijl je de rest van dat verhaal niet kent.” Wij hebben het toen ingeschat als niet relevante informatie. Sterker nog, wij kenden de businesscase niet. Dit was ergens voorbijgekomen en het staat misschien ook wel ergens in de stukken. Het is heel goed voorstelbaar dat het allemaal nodig is om te komen tot die verhuizing en dan je bedrijfsresultaat te verbeteren. In die zin kun je redeneren dat het aflossen van een lening kan bijdragen aan een verhuizing. Ik kan niet zeggen dat het er niet aan bijdraagt.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter, als ik dan toch nog een keer mag?

De **voorzitter**: Ja.

Dhr. **Zwart**: Ik vind het een heel belangrijk en wezenlijk punt. De wethouder verschuilt zich nu een beetje achter een mededeling van de heer Van Hooft, dat hij het ergens gezien heeft en dat de raad het had kunnen weten. Ik heb aan de heer Van Hooft gevraagd: “Laat mij zien waar het staat.” Ik ken het dossier vrij goed en naar mijn weten staat het nergens. Als de heer Van Hooft dat kan aangeven, dan is dat nuttig.

Dhr. **Van Hooft**: Ik kan dat aangeven.

Dhr. **Zwart**: Dan helpt dat ook de wethouder. Maar mijn vraag blijft daarbij: als u bekend was met het feit dat er een lening zou worden afgelost, waarom hebt u dat niet gemeld aan de kamer in weerwil van het feit dat in de overeenkomst die bij ons voorlag stond dat het geld alleen maar besteed zou worden aan de verhuizing? U was bekend met het feit dat het kennelijk aan de andere zaken zou worden besteed.

Dhr. **Van Hooft**: Voorzitter? Mag ik ...

De **voorzitter**: De heer Van Hooft krijgt bij wijze van uitzondering gelegenheid om even iets te verhelderen.

Dhr. **Van Hooft**: Ja, ik wil dat wel even verhelderen. Ten eerste stond in de stukken dat de banken wilden financieren om de verhouding vreemd vermogen-eigen vermogen positief te beïnvloeden. Dat was een aspect dat erin stond. Een tweede aspect dat erin stond, was dat, als dat niet gebeurde, dit miljoenen euro's in de exploitatie zou schelen. Dat was ook bekend. Het derde aspect, dat wist ikzelf maar dat kon u ook weten, is dat Hilckmann al jarenlang verlies leed. Dan weet je ook dat er al miljoenen euro's aan leningen moeten staan. Ik wist niet dat het 10 miljoen euro was. Ik had zelf met een natte vinger 6 miljoen euro, 7 miljoen euro in mijn hoofd en ik kwam er pas later achter dat het 10 miljoen euro was toen ik de afrekening zag. Die dingen waren mij bekend. Dus was mij ook wel bekend dat, als je een lening hebt lopen – misschien weet u dat niet – je dat bij de bank 10% kost en dan weet je dus dat die wordt afgelost. Dat is zo logisch als wat allemaal.

De **voorzitter**: U hebt uw punt gemaakt. Naar mijn weten is de vraag die u gesteld hebt, beantwoord. U kunt geen genoegen nemen met het antwoord, maar de vraag is wel beantwoord. U kunt nog een vierde keer vragen om hetzelfde antwoord te horen, maar ik weet niet of dat wel iets eraan toevoegt, meneer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Laten we verdergaan, zou ik zeggen.

Dhr. **Buck**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een ander. De heer Buck.

Dhr. **Buck**: Naar aanleiding van het antwoord. We dienen vandaag een motie in waarin staat: lessen geleerd. Het college geeft aan dat de aflossing van de lening wellicht ergens staat of niet, maar het heeft destijds geoordeeld dat het eigenlijk geen relevante informatie is. Als het geval zich weer zou voordoen, zou het college dan wel van oordeel zijn dat het relevante informatie is om met de raad te delen?

Wethouder **Tiemens**: We zijn absoluut van oordeel dat wij, als we nog een keer in een dergelijke situatie komen, wij de businesscase moeten kennen en die zullen we dan ook in vertrouwen met u delen. Ik kom tot een afronding. Mevrouw Van Dijk, u hebt het over tijdsdruk en zorgvuldigheid en je niet onder druk laten zetten. Daar hebt u gelijk in en tegelijkertijd is dat altijd het allermoeilijkste in een onderhandelingsproces met zes partijen. Daarbij kan ik me ook de situatie voorstellen dat, als we hadden gezegd dat we nog wel wat tijd nodig hadden en partijen zich hadden teruggetrokken, ons was verweten dat we niet hebben durven handelen in een situatie waar alle partijen de handen op elkaar hadden. Je zit dan dus echt in een dilemma en je moet in dat dilemma op een gegeven moment keuzes maken. Achteraf kun je die beoordelen. Op dat moment denk je: nu hebben we de zaak rond na al die jaren en misschien moeten we het dan nu maar doen. Maar dat vonden wij zelf ook een zwaar besluit en daar heb ik wel een nachtje wakker van gelegen: moeten we het nu wel doen of niet? Wat gebeurt er eigenlijk als we het nu niet doen? Die partijen krijg je nooit meer bij elkaar. Vier overheden, twee financiers en een slachthuis. Dat krijg je nooit meer bij elkaar. Dat was dus heel ingewikkeld. U hebt gelijk. Je moet je eigenlijk nooit onder druk laten zetten. Die alarmbellen: inderdaad, die gingen eigenlijk al heel lang af. Dat het slecht ging met het bedrijf wisten we ook allemaal. We hebben echt moeten kiezen in een dilemma en dat is waar het hier echt over gaat. Je kiest in een dilemma. Dat bedrijf moet weg. De flats verrijzen voor dat slachthuis. Appartementen komen te koop staan. Je

moet verder met die gebiedsontwikkeling. Je hebt een mogelijke deal met zes partijen en daar handel je dan in. Nu, achteraf, kun je daar je lessen uit trekken voor een volgende keer waarbij ik toch ook nog even wil aanhaken op de woorden van de heer Vergunst, dat we dan wel weer gehouden zijn aan nog meer regels en volgende deals wellicht nog moeilijker worden. Als u deze motie vanavond aanneemt, is het college in ieder geval eraan gehouden om met deze punten ook met u in gesprek te gaan, ook als we ze niet allemaal kunnen nakomen want dat zou een volgende keer best het geval kunnen zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Ik kijk naar de raad voor een eventuele tweede termijn. De heer Zwart heeft een ordevoorstel?

Dhr. **Zwart**: Ik zou graag een schorsing willen hebben van een kwartier.

De **voorzitter**: Een kwartier? Oké, dan doen we dat. Dan is de vergadering geschorst.

(Schorsing van 23.45 uur tot 00.00 uur.)

De **voorzitter**: De laatste plaatsen worden ingenomen. Dan heropen ik de vergadering. De heer Zwart had om schorsing gevraagd en dan zal ik hem ook allereerst het woord geven.

Dhr. **Zwart**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb om een schorsing gevraagd omdat we als fractie en ook met andere fracties wilden overleggen over de stand van zaken. Wij willen het college danken voor de beantwoording in eerste termijn, maar we zijn ook wel teleurgesteld in die beantwoording. We hebben een simpele vraag gesteld, namelijk of het college de conclusie deelt dat de raad onvolledig en deels onjuist is geïnformeerd. Helaas heeft het college die vraag niet goed kunnen beantwoorden wat ons betreft. De vier punten die ik heb genoemd zijn niet afzonderlijk behandeld en er wordt opeens nieuwe informatie verstrekt alsof bekend zou zijn geweest dat er een lening zou worden afgelost. Dat zou de heer Van Hooft ergens gehoord of gelezen hebben. Belangrijk bij dit punt is, dat wij als raad inderdaad in alle dilemma's en in alle overwegingen worden meegenomen. Al maandenlang was binnen het stadhuis bekend, en ik gebruik die formulering 'binnen het stadhuis' bewust, dat er geld besteed zou worden aan de bedrijfsvoering. Dus los van de financiering ook nog aan de bedrijfsvoering. Dat was bekend binnen het stadhuis en dat is niet gedeeld met de gemeenteraad. Het is cruciaal in het verkeer tussen gemeenteraad en college dat de raad bij dit soort belangrijke besluiten volledig en volledig juist geïnformeerd is. Omdat dit helaas niet gebeurd is, daar zijn wij zeer teleurgesteld over, willen we graag een motie indienen, een motie van afkeuring die ik bij dezen wil indienen. Ik weet niet of die al gekopieerd is. Zij ligt in ieder geval bij de griffie. Anders moeten we misschien nog maar even schorsen, voorzitter.

Motie: Motie van afkeuring

1ste indiener: R. Zwart (PvdA)

De raad van de gemeente Nijmegen, bijeen in vergadering, constaterende dat:

- de gemeente Nijmegen in juli 2015 € 21 miljoen euro heeft betaald aan Hilckmann teneinde een bedrijfsverplaatsing naar Haps mogelijk te maken;
- het college de Gemeenteraad vooraf in de gelegenheid heeft gesteld om ten aanzien van het desbetreffende (voorgenomen) besluit wensen en bedenkingen kenbaar te maken;
- de Gemeenteraad deze wensen en bedenkingen kon uiten op basis van een brief van het college d.d. 30 juni 2015, alsmede de concept overeenkomst(en);
- het college in de brief van 30 juni 2015 aan de Gemeenteraad heeft gemeld dat 'de financiers besloten hebben een lening te verstrekken';

- in het contract met Hilckmann was vastgelegd dat het geld 'uitsluitend en volledig' besteed mocht worden aan de bedrijfsverplaatsing;
- in het contract het doorgaan van de financiering van de banken als opschortende voorwaarde was opgenomen.

Voorts constaterende dat:

- gebleken is dat de banken slechts toegezegd hebben een voorwaardelijk financieringsvoorstel te maken (en dat de informatie in de brief van 30 juni 2015 dus niet juist was);
- dat het college bekend was met het voornemen van Hilckmann om het voor de bedrijfsverplaatsing verkregen geld in te zetten voor de 'financieringsmix en de bedrijfsvoering' (en dat de bepaling in het contract over het 'uitsluitend en volledig' inzetten voor de bedrijfsverplaatsing dus bij voorbaat zinloos was);
- dat het college heeft verzuimd na te gaan of de lening daadwerkelijk verstrekt was, terwijl het doorgaan van de bancaire lening voor de bedrijfsverplaatsing essentieel was.

Concluderend dat:

- de gemeenteraad bij dit belangrijke (voorgenomen) besluit niet juist geïnformeerd is over de status van de bancaire financiering;
- de gemeenteraad bij dit belangrijke besluit niet goed is meegenomen in de dilemma's rond het in één keer betalen van € 21 miljoen;
- de bepaling in het contract over het 'volledig en uitsluitend' aanwenden van het geld voor de verplaatsing bij voorbaat zinloos was, omdat het college bekend was (of had kunnen zijn) met het voornemen het geld anders in te zetten;
- dat het college bij de uitvoering van het besluit heeft nagelaten om zelf na te gaan of aan de opschortende voorwaarde was voldaan.

Spreekt zijn afkeuring uit over het gevoerde beleid.

De **voorzitter**. Dat lijkt me het minste, want als we die motie niet kunnen lezen of zien dan valt er sowieso niets te delibereren. Ik beschouw de motie dan wel als ingediend, maar dan stel ik voor om inderdaad te schorsen zodat iedereen haar kan lezen. Toch, meneer Vergunst?

Dhr. **Vergunst**. Ja, onze fractie heeft wel behoefte aan een schorsing van 15 minuten om kennis te nemen van de motie. We hebben hier het goede gebruik dat we de moties van tevoren verspreiden en ik ken de motie niet. Dus wij willen graag schorsing.

De **voorzitter**. Oké. Dat goede gebruik slaat natuurlijk op de moties op inhoud die vooraf aan een debat kunnen worden ingediend. Het recht om een motie indienen is natuurlijk op elk moment aanwezig. Ik stel voor om er tien minuten van te maken, omdat ik er op vertrouw dat de hoofdlijn die de heer Zwart vertelde qua inhoud niet heel veel zal afwijken. Het zou verrassend zijn als de afkeuring in de teksten opeens omslaat in vertrouwen. De vergadering is voor tien minuten geschorst.

(Schorsing van 00.10 uur tot 00.25 uur.)

De **voorzitter**. Dames en heren. Voor degenen die het niet helemaal kunnen plaatsen, wat u hoorde heeft waarschijnlijk ermee te maken dat wethouder Van Hees om 00.00 uur jarig is geworden. Niet dat u denkt dat de heer Hulskorte het hele debat begon toe te zingen. Dat zou bepaald misplaatst zijn. Ik heropen de vergadering. Ik had eerst zelf geschorst en de heer Vergunst heeft dat gesteund omdat er een motie is ingediend van de PvdA als eerste indiener en van nog een aantal partijen. Ik stel voor dat we, nu dat zo gebeurd is want dan kunnen we de moties mooi voegen, de tweede ronde beperken tot een reactie op de twee moties die nu op tafel liggen om vervolgens, na eventuele reacties van het college – maar dat hangt uiteraard van uw vragen of opmerkingen af – over te kunnen gaan tot stemming over die moties. Zullen we dat zo doen? Dan kunnen we het in een ronde doen, want anders moet ik u nu formeel vragen om de motie weer toe te lichten en volgens mij spreekt zij voor zich. Wie mag ik het eerst het woord geven? Ik bekijk even hoe het in de eerste termijn ging. De heer Vergunst.

Dhr. **Vergunst**: Dank u wel, voorzitter. Ik ben allereerst blij dat het college de motie die wij hebben ingediend in feite wil uitvoeren. Ik ben ook erg blij dat het college duidelijk aangeeft welke consequenties dat eventueel kan hebben. Dat heb ik in mijn eerste termijn ook proberen duidelijk te maken. Ik ben in ieder geval ook blij dat we in die zin hier vanavond lessen hebben geleerd, want dat is volgens mij waar het om gaat.

Het andere aspect is een motie van afkeuring die vanavond door de oppositie is ingediend en daar hebben wij zojuist natuurlijk nog even over gesproken. We hebben ook goed geluisterd naar het college in de eerste termijn. Wij hebben ons afgevraagd: welk antwoord had het college eigenlijk moeten geven op de vragen zodat de oppositie tevreden zou zijn? Dat dilemma heeft de heer Velthuis volgens mij in ieder geval heel duidelijk hier op tafel gelegd. In welk geval was het antwoord goed geweest? Wij kunnen ons in die zin niet aan de indruk onttrekken dat, als we kijken hoe het debat is gegaan en hoe de vragen zijn gesteld, de vraag is of de raad of de oppositie of enkele fracties hier in deze raad eigenlijk wel op zoek waren naar een antwoord. Als ik deze motie lees, deze motie van afkeuring, dan kan ik eigenlijk niet anders dan tot de conclusie komen dat dit niet het geval was. Wat onze fractie betreft, heeft het college de raad voortdurend meegenomen in de dilemma's die het had en heeft het ons voorzien van informatie. Ja, het was een ingewikkelde deal. Als ik even kijk naar een aantal van de constatering in deze motie, wordt er heel erg ingezoomd op de details van de deals. Op het moment dat het college geen inzage krijgt in de informatie, kan het college die informatie ook niet delen met de raad. Er is sprake van een totaalpakket en volgens mij is dat ook de kern van het debat van vanavond en de les die we hebben geleerd: dat moeten we dus niet meer willen. Wij moeten niet meer op deze manier onderhandelen met een partij die zich voortdurend beroept op geheimhouding.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter, mag ik nog een vraag stellen aan de heer Vergunst?

De **voorzitter**: Ik zou u eigenlijk meteen het woord willen geven voor uw termijn.

Dhr. **Zwart**: Ik wil alleen maar een vraag stellen aan de heer Vergunst.

De **voorzitter**: Als u een vraag wilt stellen, dan is dat ook prima.

Dhr. **Zwart**: Ik ga er eigenlijk van uit dat de heer Vergunst met mij van mening is dat we als raad altijd volledig en juist geïnformeerd moeten worden. Hoe kijkt de heer Vergunst dan aan tegen de brief van 30 juni waarin het college ons gemeld heeft dat de banken besloten hebben om een lening te verstrekken?

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter, de heer Zwart verwacht van dit college dat het college de notaris niet vertrouwt. We kunnen nu zeggen dat er meldingen zijn gedaan door financiers aan de notaris en aan het college die achteraf wellicht niet hebben geklopt. Als u nu zegt en verwacht van het college dat het bij iedere transactie zelf of door de ambtenaren laat controleren wat er gebeurd is, dan weet ik niet of dat een werkbare situatie gaat opleveren.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter, als ik dan toch nog even een vervolgvraag mag stellen? Het gaat mij namelijk niet over wat de notaris gedaan heeft. Het gaat over de informatie die het college aan de raad verstrekt heeft en dan gaat het over de brief van 30 juni waar wij wensen en bedenkingen over hebben geformuleerd. Daar staat dat de banken hebben besloten om een lening te verstrekken. Dat heeft niets te maken met de notaris. De vraag is wat u van die mededeling vindt. Zijn we daarmee juist geïnformeerd?

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter, ik vind het echt fantastisch. De heer Zwart stelt weer de vraag en hij wil geen antwoord. Volgens mij is dat wat hier aan de hand is.

Dhr. **Zwart**: Jawel, ik wil wel een antwoord. Als u een antwoord geeft, dan ben ik klaar.

Dhr. **Vergunst**: Nee, u wilt geen antwoord. Want bij ieder antwoord dat ik geef, bij ieder antwoord dat het college geeft, stelt u dezelfde vraag opnieuw.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat de heer Zwart aan zijn reactie begint.

Dhr. **Vergunst**: Volgens mij is het antwoord heel helder gegeven. Het college had geen inzicht in wat er precies is gebeurd. Het college heeft informatie gehad van ING en van BOM Capital. Op basis daarvan heeft het college gehandeld en op basis daarvan heeft het college de raad geïnformeerd. Ik weet nu al dat u niet tevreden bent met dit antwoord.

De **voorzitter**: Dat zullen we merken. Ik stel voor dat de heer Zwart nu zijn tweede termijn gebruikt om op beide moties te reageren.

Meneer Vergunst, u hebt niet het woord. Ik geef het woord aan de heer Zwart.

Dhr. **Zwart**: Voorzitter, mijn fractie is inderdaad niet tevreden met het antwoord. Dat is ook niet zo gek, want als gezegd wordt dat er een lening verstrekt is en dat is niet het geval, dan kunnen we daar allerlei woordspelletjes over doen maar het is een feitelijke mededeling die onjuist is. Het zou het college sieren als het gewoon zou zeggen: "De formulering in de brief van 30 juni is achteraf niet juist geweest. We hadden daar moeten zeggen dat de bank voornemens is om een voorstel te gaan doen." Er had niet moeten staan: de bank heeft besloten om een lening te verstrekken. Het is heel simpel. Daar ben ik dus niet tevreden over en eigenlijk zouden we daar als raad met ons allen ontevreden over moeten zijn. Het zou het college sieren dat het aangeeft dat de formulering die in de brief staat onjuist was en dat het dit niet zo had moeten doen.

Ik heb vier punten genoemd in mijn eerste termijn. Ik vind dat op alle vier punten geen bevredigend antwoord is gegeven en daarom heeft mijn fractie samen met andere fracties deze motie opgesteld. Wij keuren dit af. De raad en het college kunnen alleen maar goed opereren als je altijd juist en volledig wordt geïnformeerd. Het gaat niet om woordspelletjes; het gaat hier om echte feiten. Daarom dienen wij deze motie in.

De motie die door GroenLinks is ingediend, samen met de andere fracties, zullen wij niet steunen omdat die algemeenheden bevat. Er staat in dat overeenkomsten moeten worden nageleefd. Dat is zo evident, dat het echt volledig overbodig is om die motie in te dienen en daarom zullen wij die motie niet steunen.

Dhr. **Vergunst**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Er is nog een interruptie van de heer Vergunst.

Dhr. **Vergunst**: Ja, ik heb toch wel een vraag aan de heer Zwart. Wil de heer Zwart eigenlijk wel lessen leren uit dit debacle?

Dhr. **Zwart**: Niets liever.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Van Elferen.

Dhr. **Van Elferen**: Dank u wel, voorzitter. Toen wij het in de fractievergadering over deze avond hadden, heb ik mijn fractiegenoten beloofd dat het college deemoed zou tonen in zijn eerste termijn. Dat heeft het namelijk in de kamer wel gedaan. Dan kom ik dus ook bij de vraag van de heer Vergunst over: met welk antwoord zou u tevreden zijn? Niet met een wethouder die zegt: "Kennis achteraf is altijd gemakkelijk; 21 miljoen euro, ja als het vergelijkt met de Honig, dan valt het wel mee; en tot slot: ik zou het misschien wel weer doen. Als we het over leren hebben, wie zegt dan: "Ik zou het misschien weer zo doen?"

De andere wethouder zegt: "Ik vond een stuk informatie niet relevant." Dat was het stuk dat specifiek ging over waar het door ons betaalde geld aan besteed zou worden. Er was dus bekend dat dit mede aan exploitatie en aflossing van lopende leningen zou zijn. Dat zou niet relevant zijn. Terwijl letterlijk in het contract staat dat het volledig en uitsluitend besteed moet worden aan de verhuizing naar Cuijk. Dat is niet de deemoed waarvan ik vind dat je die mag verwachten van een college dat vragen moet beantwoorden. Dat is ook nogal belangrijk. Er zijn vragen gesteld en er zijn opmerkingen gemaakt, maar de vragen waarop je had kunnen antwoorden dat we dat misschien anders hadden moeten doen of waarop je had kunnen antwoorden dat we dat anders hadden moeten formuleren – alleen al derge-

lijke antwoorden – zijn dus niet gekomen. Dan zit de heer Vergunst hier te snuiven en te stomen dat we niet willen leren en dat een antwoord nooit goed is. Dan heb ik toch wel slecht nieuws: mijn fractie steunt de motie van afkeuring van harte, want op deze manier ga je niet met een dergelijk dossier om. Dan nog over de motie van GroenLinks. We hebben de avond gehoord, we hebben het gezien. Ik constateer dat vele lessen waarvan je kunt zeggen dat je vindt dat ze tot het basispakket van een goed bestuurder van deze stad behoren, hier genoemd staan. Verder hoor ik ook nog wethouders wat dingetjes omarmen. Ik vind de motie verder overbodig en we zullen haar niet steunen.

Dhr. **Van Deurzen**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Van Deurzen.

Dhr. **Van Deurzen**: Mag ik even een vraag stellen aan de heer Van Elferen? Meneer Van Elferen, vindt u dat het college naar eer en geweten heeft gehandeld in dit dossier?

Dhr. **Van Elferen**: Mijn fractie heeft zojuist in de schorsing uw bijdrage daarover geroemd, want u zegt daar iets heel goed: “Het college heeft waarschijnlijk gedaan wat het kon. Maar dat is niet altijd genoeg.”

De **voorzitter**: De heer Van Hoof.

Dhr. **Van Hoof**: Ja, voorzitter. Ik ben positief verrast door de motie van afkeuring. Als u echt argumenten zou hebben en u echt zou kunnen zeggen dat het college u niet juist heeft geïnformeerd, dan is dat een politieke doodzonde en daarop staat een motie van wantrouwen. Een motie van afkeuring is daar een zwak aftreksel van. Dus kan ik hier uitstekend mee leven. We zullen haar niet steunen, dat snapt u natuurlijk wel. Het grappige is dat u op alle punten die u noemt in uw motie van afkeuring in de eerste termijn al van mij antwoord hebt gehad en dat heeft het college volgens mij nog een keer bevestigd. Maar ja, u bent toch niet tevreden. Dat was u helemaal in het begin al niet, toen u tegen de Volkskrant moest zeggen dat het college blunder op blunder op blunder had gestapeld, meneer Zwart. Want u had uw oordeel al een halfjaar geleden klaar. U hebt al een halfjaar lang geheel in die lijn geopereerd. Ik wens u veel succes met die politieke operatie. Hier ligt een motie van afkeuring en die gaat het niet halen vanavond.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Dijk.

Mw. **Van Dijk**: Dank u wel. Er liggen twee moties voor. De eerste motie is in de eerste termijn ingediend ‘Lessen geleerd’. Die hebben wij mede ondertekend, met name omdat – dat heb ik ook in mijn eerste termijn gezegd – ik het heel belangrijk vind dat we de evaluatie met elkaar gaan delen en dat dit niet alleen intern blijft hangen. Wat die motie eigenlijk uitstraalt, is dat er in de toekomst zonder informatie geen deal meer is. Wij willen tot op de punt en de komma weten wat er aan de hand is. Ik heb de wethouder ook horen zeggen: “De businesscase, die kenden we niet en daar gingen alarmbellen af. In de toekomst moeten we daar dus ook naar gaan handelen.” Dat is eigenlijk wat die motie uitstraalt en daarom hebben we die ook mede ingediend.

Dan de motie van afkeuring. Ook die hebben wij ondertekend. Ik heb wethouder Tiemens in haar eerste reactie horen zeggen: “We zouden in de toekomst anders kiezen.” Op basis daarvan denk ik dat het goed is dat het college lessen leert uit het proces, maar dat neemt niet weg dat er in dit proces inschattingfouten zijn gemaakt en daarom keuren we het beleid in dezen af. We steunen daarom de motie van afkeuring, maar dat betekent niet dat we geen vertrouwen meer hebben in deze bewindspersonen of in dit college. De motie van afkeuring wordt gesteund puur op het feit dat er inschattingfouten zijn gemaakt in dit dossier.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Grutters.

Mw. **Grutters**: Voorzitter, dank u wel. Een motie van afkeuring dient u hier gezamenlijk in. Dat doet u tegen het beleid. U zegt gelukkig niet het vertrouwen op. Het is wat anders. U hebt duizend pagina's

nodig gehad, ik zeg nogmaals duizend pagina's, en u haalt daar vier punten uit die deels communicatie zijn en deels ook heel goed uitlegbaar zijn door het college waarom dingen zijn gegaan en waarom dingen niet zo zijn gegaan, waar sommige verantwoordelijkheden niet eens bij het college liggen maar bijvoorbeeld bij de notaris. U wilt met die vier punten uit duizend bladzijden eigenlijk een mea culpa krijgen van het college. Dat mea culpa gaat u niet krijgen, want dat is niet nodig. Wij doen niet mee met die motie van afkeuring.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Buck.

Dhr. **Buck**: Voorzitter, zoals het mij al duizelde bij de eerste termijn van het college, duizelt het mij nu ook van deze redenering. Al hadden we uit duizend pagina's ook maar één feit gevonden waarvan we zouden vinden dat dit anders zou moeten, dan nog moet dat hier gezegd kunnen worden.

Terugkerend op mijn betoog. Wat doen wij als raad? Wij stellen kaders en wij controleren en aan de hand van wat wij gecontroleerd hebben, stellen we opnieuw kaders. Controleren geschiedt vandaag en wat mijn fractie betreft niet alleen over wat er vanavond gezegd en geantwoord is, maar over het gehele politieke proces. Op grond daarvan hebben wij bekeken wat het meest geschikte instrument is om te beantwoorden aan het gevoel dat wij als CDA-fractie hebben. Dat is een motie van afkeuring. Dat besluit hebben wij vanavond tijdens de schorsing genomen. Het is overigens een besluit waar de fractie volledig achter staat. Ik denk dat mevrouw Van Dijk terecht heeft gezegd dat dit niet is omdat wij vinden dat het college de raad wilens en wetens onvolledig en onjuist geïnformeerd heeft, maar omdat we denken dat het college nolens volens – dus niet willende, wel willend – toch zaken heeft gedaan waarvan we achteraf zeggen dat dit anders zou moeten. Collega-fractievoerder Van Luik is opgebleven zodat hij me dit hoort zeggen. Ik zeg daarbij overigens ook een ding over de beantwoording van het college. Het is om zeer veel redenen wel te prijzen, maar het bestaat niet dat één wethouder namens het college antwoordt: "Zouden we het de volgende keer anders doen? Ik zie geen fouten die we hebben gemaakt en we zouden het allicht weer zo doen." En dat een andere wethouder namens het college zegt: "Als we het weer moesten doen, dan zouden we het anders doen."

Ik geloof dat er een interruptie is, die niet is aangekondigd, maar ik probeer mijn betoog te vervolgen. Dat strookt niet met elkaar en daar wil ik ook verder geen discussie meer over, maar dat is ook iets dat meespeelt in de overweging om die motie van afkeuring te steunen. Dat is de controlerende taak. Overigens mogen we daarover wel degelijk van opvatting verschillen. Dat is ook alleen maar prima. U kunt met een triomfalistische kijk zeggen: "We dienen lekker een motie van afkeuring in." Of een triomfalistische opmerking van: "Zij gaat het lekker toch niet halen." Volgens mij is het belangrijkste dat partijen kunnen uiten of ze dit afkeuren of niet. Sommige partijen doen dat, andere niet. Daarmee is geschied wat geschied is.

Nu kijken we weer vooruit en gaan we opnieuw kaders stellen. Daartoe heeft de heer Vergunst met een aantal collega's – ik heb er zelf ook aan meegewerkt – een motie ingediend, die heet 'Lessen geleerd'. Die motie steunen we van harte. Nogmaals, we sluiten vanavond niet het hele dossier af. Het CDA heeft gezegd wat we van de politieke verantwoordelijkheid vinden, maar we moeten nu weer samen met elkaar beleid maken voor deze stad. Het is aan ons om vanaf vandaag wederom kaders te stellen en het college vervolgens te controleren.

Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Deurzen. Niet, geen behoefte? De heer Klein Hemmink.

Dhr. **Klein Hemmink**: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben de motie van afkeuring ook mede ondertekend en ingediend omdat het college met zijn antwoorden niet ingaat op mijn vragen en wat ik eerder in de eerste termijn gesteld heb dat het college blijkbaar nog steeds geen Nederlands kan lezen en op het feit dat klip en klaar in de stukken staat dat we nog 6,5 miljoen euro moeten betalen. Ik krijg ook nog steeds geen antwoord op de vraag wanneer we de sleutel gaan ophalen, want ook dat is blijkbaar een verkeerde vraag die het college niet wil beantwoorden. Daarom steun ik de motie van afkeuring en heb ik die mede ingediend.

De motie 'Lessen geleerd' vind ik een beetje voor de Bühne, want van de zaken die hier in staan, verwacht ik dat het college dit altijd naar de raad zal doen. Daarom vind ik haar ook overbodig en zullen we die motie niet steunen.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Eigenhuijsen tot slot.

Dhr. **Eigenhuijsen**: Ik houd het kort, voorzitter. De heer Van Elferen heeft het keurig verwoord en ik volg hem.

De **voorzitter**: Zijdens het college is er geen behoefte aan een reactie en zeker bij een motie van afkeuring is het ook volledig aan u uiteraard.

Ik stel voor om te gaan stemmen. Ik doe dat op volgorde van indiening van de twee moties.

Allereerst was de motie 'Lessen geleerd' ingediend. Die breng ik nu in stemming. De motie 'Lessen geleerd' is in stemming.

Met 24 stemmen voor en 12 stemmen tegen is die motie aanvaard.

Dat brengt me bij de motie van afkeuring, zoals ingediend door de PvdA en een aantal andere partijen. Uw stemmen graag.

Met 17 stemmen voor en 19 stemmen tegen is die motie verworpen.

Dat sluit dit agendapunt af. Dat brengt me regelrecht bij het laatste agendapunt.

14. Sluiting

De **voorzitter**: Voor één keer mag ik zeggen: goedenacht.

De vergadering is gesloten (00.45 uur).